Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Najer Folksblat פרייז 20 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

אומפארטייאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 37/1332 | Łódź, Niedziela 12 lutego 1928 r. | זעקסטער יאהרגאַנג | לאדז, זונטאג כא שבט תרפ״ח | Nr. 37/1332

אדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 24-71. | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 2471.

KONJAKI
V. S. O. P.
Jubileuszowy — Rés. Spéciale
Winiak Médicinal — Winiaki mieszane

Winkelhausen

WÓDKI — LIKIERY
Stołowa — Starka — Żytniówka
Banan — Morelówka
Grand Cardinal — Cordial Médoc

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD - POMORZE. ZAŁ. 1846.

יחיאל שיפער
שרה ראוזיאל
מאורשים.

לאדז ר״ח שבט תרפ״ח.

מז״ט מז״ט

אלומות ברכות ובתוכם ברכת מז״ט לחברנו היקר הנכבד

מר **יחיאל שיפער**

לרגלי אירושיו עם העלמה

מרת **שרה ראוזיאל**

יתן ד׳ שתה׳ דרככם בחיים ברכה והצלחה, ויזרחי מזלכם כשמש בצהרים על הרי ציון וירושלים

979 חברך **שמחה סופר.**

צו דער פערלאָבונג פון

סאלא ראוזיאלובנא

מיט **יחיאל שיפער**

גראַטולירט הערצליך און ווינשט אַ גליקליכע צוקונפט

977 **יחיאל סאכאטשעווסקי און פרוי.**

צו די האָכצייט פון אונזער טאָכטער

זעלדע פערעלשטיין

מיט ה׳ **אהרן גלייכגעוויכט**

ווינשען מיר זיי אַ גליקליך און צופרידען לעבען

989 **פנחס וועלניאַרש און פרוי.**

צענטראלער סוחרים-און פאבריקאנטען-פערבאנד
אויף לאדזער וואיעוואודזטווע, פעטריקאווער 10.

968

בעקאנטמאכונג.

מיר מאַכען בעקאַנט אונזערע מיטגלידער, אַז דעם 15. ד. ח. לויפט אָפּ דער טערמין פון אבגעבען

זעזאָניעס אומזאַץ-שטייער פאַר׳ן יאָהר 1927

כדי נישט צו פערלירען דאָס רעכט פון אבגעבען רעקורסען, איז נויטיג דעם אויבענדערמאָהנטען טערמין אבצוהיטען. גענויע ערקלערונגען און אינפאָרמאַציעס גיט די פעראיינס-קאַנצעלאַריע.

די פערוואַלטונג.

Dr. med.
STUPEL
Szkolna 12
ספעציאַליסט פאַר הויט, האָר און וועגעריש קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, רענטגען-באַשטראַהלען און קווארץ-ליכט, עלעקטרא-טעראַפּיע.
נעמט אָן פון 12—3 נאָכמ. און פון 6—9 אָוונט.
לעטשניצע-פרייזען.

צענטראַלער סוחרים- און פאַבריקאַנטען - פערבאַנד
אויף דער לאדזער וואיעוואודזטווע, פיעטריקאווער 10.

היינט, זונטאג 4 אַ זייגער נאָכמיטאָג קומט פאָר אין פעראיינס-לאָקאַל פיעטריקאָווער 10

א קאָנפערענץ
פון דער גאַלאַנטעריע-בראַנזשע.

צוליב דער וויכטיגקייט פונ׳ם ענין קומט מאַסענוויי.

967 **די פערוואַלטונג.**

דעם טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס אונזער פערוואַלטונגס-מיטגליד ה׳ **אברהם עהרליך** מיט זיין ברודער זעליג צוליב׳ן טויט פון זייער מוטער נ״ע

מרים

זייט געטרייסט אין אייער צער

די פערוואַלטונג פון טאַפּעציר-מייסטער-פעראיין אין לאָדז.

דער קאלאניאַל- קליינהענדלער - פעראיין

ציגעל-גאַס 15 מעלדעט אַלע זיינע מיטגלידער אַז זונטאג, ד. 26/II 1928 4 נאָכמ. צום 1-טען טערמין און 6 נאָכמ. צום 2-טען טערמין ביי יעדער צאָל מיטגלידער קומט פאָר די

אלגעמיינע יעהרליכע פערזאמלונג

מיט פאָלגענדען טאָג-אָרדנונג: 1) בעריכטען, א) טעטיגקייט, ב) קאַסע, ג) רעוויזיאָנס-קאָמיסיע; 2) וואַהלען פון: א) פערוואַלטונג, ב) רעוויזיאָנס-קאָמיסיע, ג) חבר׳שען געריכט

995 **די פערוואַלטונג.**

דערמיט דריק איך אויס מיין אינניגסטען דאַנק דעם ה׳

אברהם אבא איינהארן, אינהאַבער פון מצבות-אנשטאַלט 33 פראַנטשישקאנער 33,

פאַר די פינקטליכע, סאָלידע און עהרענהאַפטע אויספיהרונג פון דער מצבה פאַר מיין זעליגען פאָטער הירש נאַדעל ג. ע.

פ. נאַדעל,

973 סעקרעטאַר פון דער לאָדזער יוד. קהלה.

אב׳ארטא
אויף 2 פערזאָן, איז צו פערקויפען ביי

Dr. Wąsowicz, Zgierz, tel. 63.

086 מ עקלערס — געוואונשען.

Poszukuję wspólnika
do interesu długoletniego **z kapitałem od 2 do 3 tysięcy dolarów, celem powiększenia takowego.**

Bliższe szczegóły w biurze **„ARGUS"** **Zachodnia 36.** 974

הסתדרות „צעירי מזרחי", לודז, קילינסקה 44.

היום, כ״א שבט, בשעה 7 בערב תערך באולמנו קילינסקה 44

אספה גדולה
בהשתתפות חבר ועד הלאומי בירושלים מר **לוי יונגסטר**

אשר ישא נאום על הנושא

„יחס הפועל המזרחי להסתדרות העובדים הכללית"

עם וכוחים חפשים. :—: חברים ואורחים מתבקשים לבא.

הערה: בשעה התשיעות תהיה **אספה** רק בשביל חברי „הצעיר מזרחי".

18 לאדזער וואהל-קאמיטעט פון יוד. נאציאנאלען בלאק **18**

ביים בלאק פון די נאציאנאלע מינדערהייטען אין פוילען.

היינט, זונטאג, דעם 12-טען פעברואַר קומען פאַר

דריי גרויסע וואהל-מיטינגען

1) 6 אַ זייגער אין אָוונט אין לאָקאַל פון „בני-ציון", רזשגאָווסקאַ 7

2) 8.30 „ „ „ „ „ „ „ירדניה", פאָלודניאָווע 36

3) 8,30 „ „ „ „ „ „ „התאחדות", שענקעוויטש 35

מיט רעדעס וועלען אויפטרעטען: ג. דעפּ. דר. י. ראָזענבלאַט, ד״ר א. טאַרטאַקאָווער, רעד. י. אונגער. ראַטמאַן י. מ. ביאַלער, לאַווניק אַ. יאָעל, י. הערשקאָוויטש, רעד. אַ. נייגאָלדבערג, סטוד. געליבטער, מ. טעמפּעלהאָף, צבי ריגנאַרט, יחיאל שאַליט א. אנד.

986

געזעלשאַפט „הזמיר", אַלעע קאשטשושקי 21.

היינט זונטאַג, ד. 12 ד. י. האַלב 9 אָווענד קומט פאַר אין לאָקאַל פון דער בילדער-אויסשטעלונג אַ גרויסע קאָלעקטיווע פאָרלעזונג אד״ט:

„טעאטער-פראָבלעמען"
(יודישע און אַלגעמיינע)

מיט דער בעטייליגונג פון רעד. י. אונגער. ד״ר ווילהעלם פאַללעק און דיכטער **משה בראָדערזאָן.**

בילעטען און פרייז פון 50 גראָשען צו בעקומען ביי דער קאַסע פון „הזמיר".

946

איבערגעגעבן די פּוילישע נאָטע צו ליטע

ר י ג אַ, 11 (אַטע) דער פּוילישער שאַרזש ד'אַפער אין ריגאַ זדיסלאַוו לוביענסקי האָט היינט 1 אַ זייגער איבערגעשיקט דעם ליטווישן געזאַנדטען אין ריגאַ די נאָטע פון אויסערן-מיניסטער זאַלעסקי פון 9. פעברואר ה. י. צוזאַמען מיט אַנ'ענטשפּרעכנדען בריף.

דער פּוילישער געזאַנדטער אין ריגאַ וועט נאָך היינט די נאָטע איבערשיקן קיין ראַוונאַ. די נאָטע איז זעהר קורץ און פאָדערט אַ קאַטעגאָרישע תשובה צו די ליטווישע רעגירונג וועט ענדליך אָנהויבן די אונטערהאַנדלונגען.

ר י ג אַ, 11 (אַטע) די ליטווישע טעלעגראַפן-אַגענטור לייקענט אָפּ די ידיעה, אַז וואַלדעמאַראַס האָט געזאָלט אַרויספאָהרען קיין מאָסקווע. די היינטיגע „בריכווא זעמע" טיילט מיט פון קאָוונאַ, אַז אין די דאָרטיגע דיפּלאָמאַטישע קרייזען ווערט אויסגעדריקט די זיכערקייט. אַז וואַלדעמאַראַס וועט נישט אָנהויבן די אונטערהאַנדלונגען מיט פּוילען פריהער ווי ער וועט אָנשליסען אַ קאָנטאַקט מיט סאָוויעט-רוסלאַנד. מ'דאַרף דעריבער רעכענען אַז טראָץ די אָפּיציעלע אָפּלייקענונגען, וועט וואַלדעמאַראַס אין די נאָהענטסטע טעג פאָהרען קיין מאָסקווע.

סאָוויעטען שלאָגען פאָר פראַנקרייך צו שליסען א נישט אָנגרייפס-אָפּמאַך

פראַנקרייך איז מסכים אויב צו די אונטערהאַנדלונגען זאָלען צוגעצויגען ווערען פּוילען און די באַלטישע מלוכות.

פּ אַ ר י ז, 11 (ספּ. טעל.) דער פּוילישער געזאַנדטער כלאַפּאָווסקי האָט נעכטען אָפּגעהאַלטען אַ לענגערע קאָנפערענץ מיט בריאַנען. שפּעטער האָט בריאַן אויפגענומען דעם סאָוויעטישען געזאַנדטען דאָווגאַלעווסקין. דאָס אויסערן-מיניסטעריום האָט אָפּגעזאָגט צו געבען וועלכע ס'איז אינפאָרמאַציעס וועגען די קאָנפערענצען.

ווי מיר דערוויסען זיך, האָט דאָווגאַלעווסקי אויסגעדריקט דעם וואונש אָנצוהויבן אויפסניי די אונטערהאַנדלונגען וועגען אַ פראַנצויזיש-רוסישען אָפּמאַך בנוגע די פאַר-מלחמה חובות. דערביי האָט ער אויסגעדריקט די גרייטקייט צוצוטרעטען צו די אונטערהאַנדלונגען וועגען אַ נישט-אָנגריפס-פּאַקט, וועלכען די סאָוויעטען זענען גרייט אונטערצושרייבען מיט פראַנקרייך.

ווי מ'ס'געהערן קלאַנגען זאָל בריאַן האָבען גינסטיג אויפגענומען דעם פאָרשלאַג מיט'ן תנאי, אַז אין די אונטערהאַנדלונגען זאָלען אויך אָנטיילנעהמען פּוילען און די באַלטישע מלוכות.

דאס קומען פון לובאַוויטשער רבי'ן קיין וואַרשאַ אָפּגעלעגט אויף 8 טאָג.

וו אַ ר ש אַ, 11 (יט"א, טעלעפאָניש). די קרייזען פון לובאַוויטשער רבי אין וואַרשאַ האָבען בעקומען אַ מיטטיילונג פון ריגאַ, אַז דער לובאַוויטשער רבי שניאורסאָן, וועלכער האָט געזאָלט קומען קיין וואַרשאַ מאָרגען, וועט צוליב פרשידענע סבות נישט קענען קומען.

דער לובאַוויטשער רבי וועט ערשט קומען קיין וואַרשאַ אין 8 טעג אַרום.

16-טע מלוכה-לאָטעריע

4-טע קלאַס 2-טער טאָג.

5000 זלאָטעס נומער 54158.
2000 – 52771.
1000 – 39032.
800 – 83772 108256,
600 – 97893.
500 – 37576 55560 75528 99091 126728.
400 – 44086 50907 53276 54106 56607 70695 75013 82000 90869 91286 92382 98590 108630 121696.
300 – 5378 8716 11383 13727 18115 19675 23246 26886 35770 46757 54327 55073 55721 57704 59150 70133 70237 72541 75520 82274 82283 85470 86855 93481 102418 103582 107943 110337 118973 120075 122991 124642 125304.

פראַנצויזיש-אַמעריקאַנישער שידס-אָפּמאַך

זאָל פערברייטערט ווערען אויף יאַפּאַן און ענגלאַנד.

אַ פאָרשלאָג, אַז יאַפּאַן מיט ענגלאַנד זאָלען שליסען אַנ'עהנליכען אָפּמאַך — ענגלאַנד בויט נייע אונטערוואַסער-שיפלעך. — די אויפרעגונג אין יאַפּאַן, צוליב'ן פאָרשלאָג, אָפּצושאַפען די אונטערוואַסער-שיפלעך.

נ י י - י אָ ר ק, 10. (ספּ. טעל.) דער מלוכה-דעפּאַרטאַמענט אין וואַשינגטאָן האָט פאָרגעלעגט: די רעגירונגען אין לאָנדאָן און אין טאָקיאָ צו שליסען אַ שידס-טראַקטאַט, וועלכער זאָל ענטשפּרעכען דעם פראַנצויזיש - אַמעריקאַנישען טראַקטאַט.

ל אָ נ ד אָ ן, 10. (ספּ. טעל.) „דיילי מייל" מעלדעט פון טאָקיאָ, אַז די יאַפּאַנישע פּרעסע פיהרט אַ גוואַלדיגע קאַמפּאַניע געגען דעם אַמעריקאַנישען פאָרשלאַג אָפּצושאַפען די אונטערוואַסער-שיפלעך. די אונטערוואַסער-שיפלעך זענען דאָס בעסטע פערטיידיגונגס-מיטעל פאַר די יאַפּאַנישע ברעגעס.

נ י ו - י אָ ר ק, 11. (א. וו.) די אונטערהאַנדלונגען צווישען די פעראייניגטע שטאַטען מיט יאַפּאַן און ענגלאַנד וועגען שליסען אַ שידס-אָפּמאַך, עהנליך צו דעם אַמעריקאַניש- פראַנצויזישען דאַרפען בעטראַכט ווערען פאַר אָנגעהויבען.

די פאָרשלאַגען זענען אַרויסגעשיקט געוואָרען דורכ'ן אַמעריקאַנישען אויסערן-מיניסטעריום נאָכדעם, ווי ס'איז פריהער זאָנדירט געוואָרען די שטימונגען אין טאָקיאָ און לאָנדאָן.

ל אָ נ ד אָ ן, 10. (ספּ. טעל.) די ענגלישע אַדמיראַליטעט האָט בעשטעלט 6 אונטערוואַסער-שיפלעך מיט אַנ'אויפנאַהמס-קראַפט צו 1345 טאָן.

געשלעג צווישען יודישע און פּוילישע סטודענטען

צוליב קאָרפּאָראַציע-היטלעך.

ק ר אַ ק אָ, 11. (טעלעפאָניש). נעכטען פאַרמיטאָג איז אין מיטען שטאָט אין קראָקאָ געקומען צו אַ געשלעג צווישען פּוילישע און יודישע סטודענטען צוליב קאָרפּאָראַציע-היטלעך, וועלכע עס האָבען אָנגעטון איינינגע יודישע סטודענטען.

ווי בעוואוסט ווילען די פּוילישע סטודענטען נישט דערלאָזען, אַז די קאָרפּאָראַנטען-היטלעך זאָלען טראָגען סטודענטען פון אַנדערע, נישט פּוילישע נאַציאָנאַליטעטען: זיי מיינען, אַז די סטודענטישע קאָרפּאָראַציע איז אַ פּריווילעגיע פון דער הערשענדער אין לאַנד נאַציע; און ווען עס האָבען זיך נעכטען אויף דער גאַס בעוויזען עטליכע יודישע סטודענטען מיט די קאָרפּאָראַנטען-אָבצייכנונגען, האָבען די פּוילישע סטודענטען געפאָדערט, אַז די יודען זאָלען די היטלעך אַראָבנעהמען. די יודישע סטודענטען האָבען נישט געפאָלגט — איז געקומען צו אַ געשלעג, וועלכער האָט געדויערט ביז עס איז געקומען אַ שטאַרקע אָפּטיילונג פון פּאָליציי און ביידע צדדים אָפּגעפיהרט אין פּאָליציי - קאָמיסאַריאַט — זיך אָפּקיהלען.

קאָנצערט בעת אַנ'ערד-ציטערניש.

אַ דאַנק דער קאַלטבלוטיגקייט פון אַ זינגער, אויסגעמיטען אַ גרויסע קאַטאַסטראָפע.

ל אָ נ ד אָ ן, 10 (אַטע) פון מעקסיקע טיילט מען מיט אַז נעכטען 5,22 מיט 40 סעקונדען האָט זיך דאָרט אָנגעהויבען אַנ'ערד-ציטערניש, וועלכע האָט געדויערט עטליכע מינוט. די סעיסמאָגראַפען האָבען נישט אויסגעהאַלטען די שטאַרקע אויפטרייסלונגען. אינ'ם טעאַטער איז דאַן פאָרגעקומען אַ קאָנצערט פון אַ שפּאַנישען זינגער. די אויפטרייסלונגען האָבען אַרויסגערופען אַ גוואַלדיגע סומאַטאָהע און ווען נישט די קאַלטבלוטיגקייט פונ'ם זינגער וואָלט געקומען צו געוואַלדיגער קאַטאַסטראָפע.

די געביידע האָט זיך אָנגעהויבען שאָקלען, דאָס פּובליקום האָט זיך אַ ריס געטון פון די ערטער און זיך אַ לאָז געטון צו די טירען. דער אָרקעסטער האָט אויפגעהערט צו שפּילען און די אַרטיסטען זענען אַראָפּ פון דער ביהנע. נאָר דער זינגער האָט זיך נישט פערלוירען, האָט ווייטער געזונגען און מיט זיין זעהר שטאַרקע שטימע בעהערשט די סיטואַציע. דער עולם האָט זיך אויסגעניכטערט און ס'איז נישט געקומען צו קיין קאַטאַסטראָפע.

אַראַבישע דעמאָנסטראַציע געגען סיר אַלפרעד מאָנד.

ב אַ ג ד אַ ד 11 (ספּ.טעל.) דער פאָרזיצער פון אינדוסטריעלער-פערבאַנד, דער בעקאַנטער ציוניסטישער טוער סער אַלפרעד מאָנד איז צוזאַמען מיט זיין פרוי און מיטרייזענדע געווען געצוואונגען אָנצוקומען קיין באַגדאַד אויף אַנ'אומוועג דורכ'ן מדבר, כדי אויסצומיידען אַ פיינדליכע דעמאָנסטראַציע פון אַ 10,000 קעפּיגען המון. ס'זעהט אויס אַז דער המון איז אינפאָרמירט געווען אַז סיר מאָנד'ס קומען זאָל האָבען געווען פערבונדען מיט איינפיהרען אין איראַק ציוניסטישע פּרינציפּען עהנליך צו די וואָס הערשען אין א"י.

6 מייל פאַר באַגדאַד האָט זיך סיר מאָנד מיט זיינע בעגלייטער איבערגעזעצט אין אַנדערע אויטאָמאָבילען און נישט בעמערקט דורך די מאַניפעסטאַנטען דערגרייכט די רעזידענץ פון דער ענגלישער מאַכט.

די דעמאָנסטראַנטען האָבען געשריגען „נידער מיט'ן ציוניזם!"

די פּאָליציי האָט פאַנאַנדערגעטריבען די מאַניפעסטאַנטען.

גוואַלדיגע שניי-זאַווערוכעס אין דרום-רוסלאַנד, סקאַנדינאַוויען און שפּאַניען.

פּאַסאַזשיר-צוג פערשאָטען מיט שניי.— 600 טעלעגראַפען-סלופּעס אַרויסגעריסען.—איינגעריסען 4 בריקען אין נאָרוועגיען.—אונטערגעגאַנגען שיפען.— שניי פערשיט הייזער און סטאַדעס פיה. — שיף-בעוועגונג אָפּגעשטעלט געוואָרען. — וועלף רייסען זיך אַריין אין דערפער. — שטורעם-ווינד פליהט מיט אַ שנעלקייט פון 38 מעטער א סעקונדע.

מ אָ ס ק ו ו ע, 11 (ספּ. טעל.) אַהער מעלדעט מען פון אָרענבורג, אַז 193 קילאָמעטער פון אָרענבורג שטעהט שוין זייט 48 שעה אַ פּאַסאַזשיר-צוג, פערשיט מיט שניי.

צוליב דעם 30-גראַדוס פראָסט איז די רעטונגס-אַקציע פון די פּאַסאַזשירען שטאַרק פערשווערט.

ר י ג אַ, 11. (אַט"ע). אין דרום-אוקראַינע האָט זיך פון דער רומענישער גרעניץ אין דער ריכטונג פון קאַווקאַז איבערטראָגען אַ שניי-שטורם פון אַ געוואַלטיגער קראַפט. אין דער נאָהענט פון פעאָדאָסיע זענען אַרויסגעריסען געוואָרען 600 טעלעגראַפען-סלופּען. די באַהן-בעוועגונג אין דרום-רוסלאַנד איז טיילווייז איבערגעריסען געוואָרען.

ב ע ר ל י ן, 11. (אַטע). זייט 24 שעה הערשט איבער גאַנץ נאָרוועגיען אַ געוואַלדיגער ש נ י י - ש ט ו ר ם, וואָס האָט אָנגעמאַכט גוואַלדיגע שאָדענס. נאָהענט פון בערגען זענען איינגעפאַלען 4 בריקען. עס זענען חרוב געוואָרען איינינגע הייזער. אין די חורבות זענען אומגעקומען 5 פערזאָן. די דראָט-פערבינדונגען זענען איבערגעריסען געוואָרען. אַ פישער-שיף איז דערטרונקען געוואָרען. איין משאות-שיף האָט אינ'ם שטורם פערלוירען דעם רודער און אַ דאַמף-שיף, וועלכע האָט איהם צופעליג געטראָפען, האָט איהם אָפּגעראַטעוועט.

אָ ס ל אָ, 11. (אַטע) דער גוואַלדיגער שניי-שטורם, וואָס ווילדעוועט איבער נאָרוועגיען איז געוואָרען ממש קאַטאַסטראָפאַל. ווי ס'איז ביז איצט פעסטגעשטעלט געוואָרען, זענען פון די שנייען 20 מענשען דער'הרג'עט געוואָרען. פיל הייזער זענען פערשאָטען געוואָרען. ס'זענען פערשאָטען געוואָרען גאַנצע סטאַדעס בהמות. די באַהן-ליניעס זענען אַזוי פערשאָטען געוואָרען, אַז צווישען בערגען און אָסלאָ וועט די קאָמוניקאַציע נישט קענען בענייט ווערען אין פערלויף פון 2 וואָכען.

ק אָ פּ ע נ ה אַ ג ע ן, 11. (ספּ. טעל.) דער גוואַלדיגער שטורם, וואָס בושעוועט ביי די סקאַנדינאַווישע ברעגעס האָט אָנגעטריבען פיל אייז - קריהעס צו די דענישע ברעגעס. די דאַמפּס-שיף „אימאַנועל" איז פערטריבען געוואָרען צווישען די אייז-קריעות און איז אונטערגעגאַנגען. די שיף-בעוועגונג אויף צפון פון סקאַגען איז אָפּגעשטעלט געוואָרען.

ש ט אָ ק ה אָ ל ם, 11 (ספּ. טעל.) דער שניי-שטורם האָט אָנגעמאַכט גרויסע שאָדענס. ביים ים-לאַמטערן „לאַנדאָרף" נישט ווייט פון שטאָקהאָלם האָט דער ווינט געהאַט אַ שנעלקייט פון 38 מעטער אַ סעקונדע. אין פיל ערטער איז קאַליע געוואָרען די עלעקטרישע בעלייכטונג. אין אַ טייל פון שטאָקהאָלם אין סאָלסטיאַבאַדען איז פינסטער. וועגען גרויסע שאָדענס טיילט מען אויך מיט פון נאָרוועגען.

פּ אַ ר י ז. 11 (אַטע) „זשורנאַל" טיילט מיט פון מאַדריד וועגען נאָך נישט געוועזענע שניי-זאַווערוכעס אין דער שפּאַנישער פּראָווינץ זאַמאָראַ. סטאַדעס פון וועלף רייסען זיך אַריין אין די דערפער און מאַכען אָן גרויסע שאָדענס. די בעפעלקערונג אָרדענט איין יאַגדען אויף די חיות, וואָס זענען צעיושעט פון הונגער.

18 פּ 18 אַביאַניצער וואַהל-קאָמיטעט
פון בלאָק פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען אין פּוילען.

היינט, דעם 12. פעברואר ד. י., 6 אַ זייגער אין אָוונט קומט פאָר אין הענעבערג-זאַל אין פּאַביאַניץ – אַ

גרויסער וואַהל-מיטינג

מיט דער בעטייליגונג פון די ג' דעפּוטאַטען: ד"ר י. ראָזענבלאַט. י. שפּיקערמאַן און א. אויטאַ.

איינגאַנג פריי! 986

אַ גרויסער אויסוואַהל פון
נייעסטע= שייטלען
מאָדערנע
פּאַלקעס און האַלבע פּאַלקעס
צו בעקומען קאַמיענאַ 5
2-טען הויף, 2. שטאָק ביי פּאַרושוצקי.

אַכטונג, עלעגאַנטע הערען!!
דערמיט מאַך איך בעקאַנט דער ג' קונדשאַפט, אַז נאָך אַ גרינדליכער רעאָרגאַניזאַציע פון מיין ערשטקלאַסיגען
שניידער-אַטעליר א. קוטשינסקי, פעפער-גאַס 20
נעהם איך אָן אַלערליי בעשטעלונגען צום איצטיגען ווינטער-סעזאָן פון סמאָקינגען, ווינטער=פּאַלטענס, פּעלצען און אַנצוגען אַלעס לויט די לעצטע אויסלענדישע מאָדעלען. :–: פאַר דער צופרידענהייט פון דער געעהרטער קונדשאַפט ווערט גאַראַנטירט. מיט אַכטונג
A. KUCZYŃSKI, ŁÓDŹ, Pieprzowa 20
רעיעלע בעהאַנדלונג! מעסיגע פּרייזען! לייכטע בעדינגונגען!

לאָדז. 12 פעברואר 1928.

„נייער פאָלקסבלאַט"

לאָדז. 12 פעברואר 1928.

די לאַגע איז בעסער, אָבער דעם אָפּטימיזם דאַרף מען נישט איבערטרייבען.

בעריכט פון ד"ר סינגאַלאָווסקי וועגען עקאָנאָמישען מצב פון די יודען אין פוילען.

דער בעקאַנטער טעאָרעטיקער און הויפּט - פערטרעטער פון „אָרט", ד"ר סינגאַלאָווסקי, האָט נאָך אַ לענגערע שטודיום-רייזע אָפּגעגעבען אין לאָנדאָן אַ אינטערעסאַנטען בעריכט וועגען דער „יודישער עקאָנאָמישער פּאָליטיק אין מזרח-אייראָפּאַ". צווישען אַנדערן האָט ד"ר סינגאַלאָווסקי ערקלערט, אַז אַזאַ זאַך, ווי אַ יודישע עקאָנאָמישע פּאָליטיק עקזיסטירט נאָך גאָרנישט אין יודישען מזרח-אייראָפּאַ.

ער שטעלט זיך אָפּ הויפּטזעכליך אויף דער יודישער לאַגע אין פוילען, וואו ער זעהט בלויז „אַ גרויסען פּאָליטישען יאַריד", קיין יודישע עקאָנאָמישע פּאָליטיק און ראָטען נישט פאַרהאַן. מען אינטערעסירט זיך בלויז מיט גייסטיקייט. אַ סיסטעם פון עקאָנאָמישע מיטלען פאַר'ן אויפבוי פון יודישען לעבען פעהלט. דער כלל האָט צופיל גייסטיגע ראַנות. עקאָנאָמיש, דענקט מען אין פוילען, מוז ר' ישראל אַליין העלפען. דאָס איז שוין אַנ'אַרבייט פאַר'ן יחיד, פאַר'ן איינצעלנעם. זאָל ער אַליין קערעווען זיין שווערען לעבען. דער רבים קען איהם נישט העלפען. דער בעגריף איז נאָך פערבליבען פון דעם הונגער און בעטלער-פעריאָד. מען האָט געהאַלטען אין איין רעדען וועגען געלד-קלויבען אָבער וועגען שאַפען און בויען, וועגען בעפעסטיגען ד יודישע ווירטשאַפט האָט מען גאָר פערגעסען.

ווען איך בין מיט צוויי יאָהר צוריק געקומען קיין פוילען, דערציעהלט סינגאַלאָווסקי, אין ערגסטען קריזיס, איז די מאַסע געווען זעהר דערשלאָגען, מען האָט קיין ברעקעל מינטערקייט אויף דעם דור'כשניטליכען מענשען נישט געזעהן. די פּאָליטיקער זענען אָבער געגעווען גוט אויפגעלעבט. זיי האָבען געהאַט אַ פאַרטיגען ענטפער אויף דער דער שווערער אָנגעוועהטאָגטער פראַגע: „דער קריזיס איז אַנ'אַלגעמיינער". מיט דעם האָט מען געזוכט אָפּשטופען דעם שווערען צער. ווייבאַלד, אַז אַלע לייַדען, איז דאָס שוין נישט קיין ספּעציפישע יודישע צרה, טאָ צו וואָס זאָלען יודען זיך מצער זיין צו פיל... אַז דער קריזיס איז אַוועק, האָט זיך דאַן אָנגעהויבען די חתונה. דער נישט-יוד, וועלכער האָט ווער ע סיאָל זאָרגען פאַר זיינע עקאָנאָמישע אינטערעסען, ווער ע סואָל פערשטאַרקען זיין ווירטשאַפט, ער האָט זיך צובּיסלעכווייז גלייכגעשטעלט. דער יוד איז אָבער געבליבען עקאָנאָמיש דערשלאָגען. מיר לעבען טאַקע אין אַ צייט, ווען מיר האָבען אַלע פּאָליטישע רעכט, ווי יעדער איינער פון די פעלקער, צווישען וועלכע מיר לעבען. אַ יאָהר-הונדערט האָט געדויערט, איידער מיר האָבען די רעכט נעקראָגען. איידער מיר וועלען אָבער ווערען אויסגעגלייכט ווירטשאַפטליך, — וועלען נאָך פיל דורות אַריבערגעהן. ביז יענער צייט מוזען מיר אַליין ווערען אַ שאַפענדער עלעמענט.

מיר מוזען זאָגען, אַז די לאַגע אין פוילען, אַפילו די יודישע, איז אַ סך לייכטער געוואָרען, ווי פריהער. מיט צוויי יאָהר צוריק האָט מען מורא געהאַט, אַז יודען וועלען מוזען אין די מיליאָנען אויסוואַנדערן פון פוילען. מען וועט גאָרנישט האָבען קיין מעגליכקייט צו לעבען. היינט איז די פּאַניק אַוועק. די געמיטער זענען פרייער. מען ווערט שוין אָבער צו פיל אַריינגעצויגען אין אָפּטימיזם. עס קומען שוין אַזעלכע, וואָס זאָגען, אַז אַלע מאָל וועט שוין זיין גוט. דאָס טאָר מע נישט. מען דאַרף זיך בעפרייען פון איינזייטיגקייט און איינבילדעניש. מיט דער פילסודסקי-רעוואָלוציע איז אַוועק די פּאַניק פון די יודען. מען דאַרף אָבער געדענקען, אַז דורך דער נייער ווירטשאַפטליכער לאַגע, וואָס עס ווערט געשאַפען אין פוילען, ווערט פערענגערט די לאַגע פון אַ דריטעל פון דער יודישער בעפעלקערונג. מיר האָבען דריי און פערציג פראָצענט יודען אָהן פרנסות. דער גרויסער יודישער סוחר אין פוילען האָט אַ צוקונפט ווייל די פּוילישע אינדוסטריע האָט דערגרייכט שוין דעם מצב, ווי זי האָט געהאַלטען אין יאָהר 1913. דער האַנדעל אָבער איז נאָך הינטערשטעליג אין גאַנצע דריי און זעכציג פראָצענט. דער רוסישער מאַרק וועט שוין נישט געעפענט ווערען פאַר קרוין-פוילען. אויך גאַליציען וועט זיך שוין מעהר נישט קענען שטיצען אויף די מערק, וועלכע זי האָט געהאַט אין דער עסטרייך-אונגאַרישער אימפּעריע. דער עקאָנאָמישער באַזיס אין פוילען ווערט פערשמעלט, און אויף דעם פערשמעלטען באָדען טרעפען זיך צוזאַמען דער יודישער סוחר מיט'ן פּוילישען.

פריהער האָט דער יוד און דער רייטש — זעצט פאָר דער רעדנער — דערפילט די האַנדעלס-פונקציע אין פוילען. איצט וויל פוילען אַליין האָבען די מעגליכקייט פון אַ האַנדעלס-קלאַס. דאָס מערקווירדיגסטע איז, וואָס דער פּוילישער פּריץ ווערט אַ סוחר, ער קומט פון דאָרף אין שטאָט. דער פּראָצעס איז אַזעלכער: דער קליינער יודישער הענדלער פאַלט, דער גרויסער ווערט שטאַרקער; די קאָאָפּעראַטיווען ווירקען אויך צום שלעכטען. דער יודישער קרעמער פערלירט זיין אָנהאַלט דורך דעם. דער יודישער שניידער פיהרט שוין אויך איין, אַז ער זאָל קענען בייסטיין די קאָנקורענציע. דאָס זעלבע טוען די אַנדערע בעל-מלכות, און צווישען זיי ווערט צוריבען דער פערמיטלער, דער קרעמער, דער קליינהענדלער. דער יודישער קרעמער ווערט אַלץ מעהר אַרויסגעשטופּט פון זיינע פּאָזיציעס. נישטאָ שוין מעהר דער אַלטער אויסזיכט פון אַרומדרעהען זיך אויפ'ן יאַריד און מאַכען אַ לעבען פון דעם.

פּאַרטייען און פּאַרלאַמענט.

פאַר די וואַהלען אין דייטשלאַנד.

אין אַ גרויס-מלוכה, ווי דייטשלאַנד, זענען דריי יאָהר אַ קליינער פעריאָד. אַ פּאַרלאַמענטס-טערמין פון דריי יאָהר איז צו קורץ, כּדי עפּעס אויפצוטוען אין די לעצטע דריי יאָהר האָבען זיך די טענדענצען פון דער דייטשער פּאָליטיק אויסקריסטאַליזירט און פערוואָרצעלט. אָבער זעלבספערשטענדליך האָבען זיי זיך נאָך נישט קאָנקרעטיזירט און פערווירקליכט.

דאָס וויכטיגסטע וואָרט פאַר דייטשלאַנד'ס צוקונפט איז „לאָקאַרנאָ". מען טייטש, מען פּשטל'ט און מען פּלפּולט זיך איבער דעם בעריט, דעם רעזולטאַט און די דערוואַרטונגען פון דעם וואָרט. ער איז אַ פּראָגראַם, ער האָט אַ טאַטען, קינדער און אייניקלעך. אַפילו די, וועלכע האָבען זיך פריהער געבלאָזען און האָבען נישט געוואָלט די מחותנ'שאַפט מיט לאָקאַרנאָ האָבען סוף כל-סוף זיך צו איהם צוגעוואוינט און לעבען מיט איהם בשלום. די דייטש - נאַציאָנאַלען האָבען אין אָנהויב פערביטערט און פער'אויסט רערקלערט אַ מל חמה דעם גאַנצען נענעראַל-שטאַב פון דעם לאָקאַרנאָ-לאַגער. בשעת אָבער לאָקאַרנאָ האָט געבוירען גענוג און טואַרי האָבען די נאַציאָנאַליסטען דערשמעקט, אַז דער ענין איז גאָר נישט אַזוי פּשוט און אַז ביי אַ גוטען פּאַמיליען-לעבען קען מען פון דעם עסק געווינען גרויסע ריווחים. זיי זענען געווען גענוג דעם, אַז מען זאָל דעם דעם לאָקאַרנאָ - אָפּמאַך אָפּשליסען און מען זאָל אַריינטרעטען אין פעלקער - בונד און מען זאָל זיך בכלל אָנהויבען זיך צו חבר'ן מיט פראַנקרייך. מען טאָר נישט פערגעסען, אַז די שלום - פּאָליטיק האָט נעקאָסט טייערע קרבנות, דער ווערסיילער אָפּמאַך איז ביז לאָקאַרנאָ פון דייטשלאַנד נישט געוואָרען אָנערקענט. מען האָט שטענדיג דערקלערט, אַז מען האָט איהם אונטער געחתמעט בעת דער שנייריגער שווערער פון קלעמאַנסאָ האָט געבלאַנקט איבער די העלזער פון דער דייטשער דעלעגאַציע. איצט האָט דייטשלאַנד פרייוויליג סאַנקציאָנירט דעם אָפּמאַך, האָט זיך אָפּגעזאָגט פון עלזאַס - לאָטרינגען און האָט צוגעגעבען, אַז זי האָט דעם קריג פערלוירען און, אַז זי איז אויך מחויב צו צאָהלען די רעפּעראַצ־יעס און קאָנטריבוציעס. דאָס האָבען די נאַציאָנאַליסטען אויסגענוצט, ווי אַ פּעראַט און זיי האָבען מיט דעם אַגיטירט צווישען דער בעפעלקערונג געגען דער רעגירונג און געגען ד' יפּאַרטייען, וועלכע האָבען געמאַכט דעם וואַגינגען טראַט אויף דעם בריטען שליאַך פון דער שלום פּאָליטיק.

די דייטש - נאַציאָנאַלע האָבען אָבער נישט געוואָלט בלייבען איזאָלירט. זיי זענען אַלעמאָל געווען געוואוינט צו שטעהן ביים רודער פון דער מלוכה-שיף, און האָבען זיך געפיהלט, ווי פּריצים און מושלים. די יאָהרען-לאַנגע אָפּאָזיציע האָבען זיי נאָך נעקענט דערטראָגען פּל - זמן זיי האָבען געהאַט קאַמפען געגען די דעמאָקראַטישע פּאַרטייען, צוזאַמען מיט דער פאָלקס - פּאַרטיי פון שטרעזעמאַן, שטרעזעמאַן און זיין פּאַרטיי זענען לכתחילה געווען אַזוי גע שאַרפע געגנער פון ווירט און ראַטענוי, ווי שפּעטער די דייטש - נאַציאָנאַלע פון שטרעזעמאַן און זיינע חברים. צוזאַמען מיט דער פאָלקס - פּאַרטיי האָט מען געקענט האָפען צו זיגען ביי די וואַהלען, צו בעקומען אַ מאַיאָריטעט אין פּאַרלאַמענט און צושאַפען אַ רעגירונג לויט די איינענע אַמביציעס און פּלאַטפאָרמעס. מיטאַמאָל אָבער איז שטרעזעמאַן געוואָרען אַ התלהבות'דיגער נביא פון לאָקאַרנאָ און נענף. די פאָלקס - פּאַרטיי האָט אַריבערגענומען די גאַנצע פּאָליטיק, צוליב וועלכער מען האָט אַזוי פאַנאַטיש בעקעמפט ווירט'ן און נעהרנעט ראַטענוי. די דייטש - נאַציאָנאַלע האָבען געהאַט פאַר זיך צוויי וועגען: אָדער זיי האָבען נעמוזט אָנערקענען אַז דער וועג פון אַ פערשטענדיגונג מיט פראַנקרייך מוז ווערען דער יסוד פון דער קומענדיגער פּאָליטיק, אָדער זיי האָבען נעמוזט בלייבען אין דער אייביגער אומפרוכטבאַרער אָפּאָזיציע. זיי האָבען אויסגעקליבען דעם ערשטען וועג זיי זענען געוואָרען פריינד פון שלום און האָבען בעשלאָסען אונטערצוהאַלטען אַ רעגירונג, אין וועלכער דער אויסערן-מיניסטער איז געווען שטרעזעמאַן, אין וועלכען זיי האָבען נאָך גאָר נישט לאַנג געזעהן דעם געפעהרליכסטען שונא פון דעם דייטשען נאַציאָנאַליזם.

אויף דעם פעלד פון לאָקאַרנאָ זענען אויסגעוואַקסען געוויסע פּירות. מען האָט צוריקגערופען פון דייטשלאַנד די קאָנטראָל-קאָמיסיע, מען האָט מתיר געמאַכט די דייטשע לופט - שיפען אַריבערצופליהען די גרעניצען פון די אַנטאַנטע - לענדער. מען האָט בעקומען דערלייכטערונגען אין די קאָנטריבוציע - חובות און מען האָט קודם - כל בעקומען אַנ'אָרט אין ראַט פון פעלקער - בונד. דאָס איז אַלץ וויכטיג, אָבער דער לאָקאַרנאָ - אָפּמאַך האָט פערשפּראָכען מעהרער, אַ סך מעהרער. די וויכטיגסטע שאלה איז פאַר דייטשלאַנד, אַז דאָס פראַנצויזישער אָקופּאַציע - חיל זאָל פערלאָזען דעם רהיין - געביט. בריאַן האָט עס פערשפּראָכען און טשעמבערלען האָט טאַקע דעם גאַראַנטירט. איצט אָבער זענען שוין אַוועק יאָהרען און דער פראַנצויזישער חיל איז פערמינערט געוואָרען געוואָרען אינגאַנצען אויף צעהן טויזענד סאָלדאַטען. דער רהיין - געביט איז נאָך אָקופּירט פון זעכציג טויזענד פראַנצויזען. דאָס דריקט דייטשלאַנד און נעמט פון איהר אַוועק די אמונה אין דער מאַכט פון איהר זעלבסשטענדיגקייט און דעם שטאָלץ פון איהר נאַציאָנאַלען כח.

איצט שטעהט מען פאַר די וואַהלען שטרעזעמאַן האָט געפונען פאַר נויטיג זיך צו פערענטפערען פאַר דער דייטשער עפענטליכקייט. אין אַ גרויסע רעדע האָט ער אין רייכסטאַג געשילדערט, וואָס ער האָט דערגרייכט. ער האָט אָבער גלייכצייטיג אויסגעזאָגען זיין ביטער הארץ וועגען דעם, וואָס אַ סך פון זיינע האָפנונגען זענען נישט דערפילט געוואָרען. ער האָט אָנגעקלאָגט פראַנקרייך פאַר דער וועלט, וואָס זי גלויבט נישט דייטשלאַנדס פערזיכערונגען. די מורא פון פראַנקרייך פאַר דעם אַז ראַטשלאַנד וועט ווידער פרובען אַרויסרופען אַ בלוטיגע מלחמה איז לויט זיין מיינונג נישט מעהר ווי אַ צביעות. פראַנקרייך ווייס, אַז דער דייטשער חיל איז קליין און שוואַך. אַ חוץ דעם האָט ענגלאַנד געגעבען די גאַראַנטיע, אַז זי וועט אונטערשטיצען פראַנקרייך, אויב דייטשלאַנד וועט אָנהויבען דעם קריג. שטרעזעמאַן פאָדערט בכן, אַז מען זאָל בעפרייען רהיין-געביט. שטאַרקע ווערטער האָט דער מיניסטער גערעדט און שטאָלץ האָט ער אַרויסגעזאָגט זיין מיינונג. אויף דער עפענטליכער דייטשער וועלט האָט די רעדע געמאַכט אַ שטאַרקען רושם.

די דייטש-נאַציאָנאַלע האָבען זיך אַרום געזעהן, אַז דער שידוך מיט שטרעזעמאַן איז פאַר זיי גאָרנישט אַזוי גוט, און אַז זיי האָבען צוליב איהם פערלוירען דעם שטאַרקסטען וואַהל-לאָזונג. איצט האָבען זיי זיך אָנגעכאַפּט פאַר שטרעזעמאַנס רעדע. זייער רעדנער האָט געכעסט און געקעסט געגען דער גאַנצער לאָקאַרנאָ-פּאָליטיק. די דייטש-נאַציאָנאַלען האָבען אַלעמאָל פאָרגעזאָגט דעם באַנקראָט. איצט איז ער געקומען. שולדיג אין דעם איז שטרעזעמאַן, ווייל ער איז געגאַנגען אין די וועגען פון ראַטענוי דער שאָוויניסטישער רעדנער פון די דייטש-נאַציאָנאַלען האָט מחמת דעם געפאָדערט, אַז מען זאָל זיך אָפּזאָגען פון דעם נייעם וועג פון אַ שלום מיט פראַנקרייך.

די רעכטע קאָאַליציע האָלט בכלל אין נסיסה. דער צענטער שטעהט אין שאַרפען קאָנפליקט מיט דער פאָלקס-פּאַרטיי צוליב דעם שול-געזעץ פון דייטש-נאַציאָנאַלען אינערן-מיניסטער קיידל, דער רעמאָקראַטישער טייל פון קאַטויילישען צענטער זאָגט אָפּען אַרויס זיין בענקעניש נאָך אַ פערבינדונג מיט די אַלטע שותפים, די סאָציאַל-דעמאָקראַטען און רעמאָקראַטען. מאַרקס האָט פערלוירען זיין השפּעה. איצט איז נאָך געקומען דער שאַרפער קאָנפליקט צווישען די דייטש-נאַציאָנאַלע און דער דייטשער פאָלקס - פּאַרטיי. אומעטום האָט די קאָאַליציע מויער לעכער און שפּאַלטען. נישטאָ מעהר קיין איין גאַנצער ציגעל. עס צופאַלט דער גאַנצער בנין שטיקערווייז.

פאַר שטרעזעמאַן, ר. ה. פאַר דער אָפּיציעלער פּאָליטיק פון דער רעכטער קאָאַליציע - רעגירונג האָבען זיך אַרויסגעזאָגט די סאָציאַל-דעמאָקראַטען און די רעמאָקראַטען. אויב נישט די אָפּאָזיציע וואָלט שטרעזעמאַן געפאַלען און קיינער וואָלט נישט געוואוסט פון וועלכען פונקט און אין וועלכער ריכטונג מען זאָל אָנהויבען די נייע פּאָליטישע אָריענטאַציע. עס וואָלט ענטשטאַנען אַ מהומה, אַ כאַאָס, וועלכער וואָלט געקאָסט טייער דער דייטשער ווירטשאַפט און וואָלט געווען געפעהרליך פאַר דער

(ווייטער זעה 6-טע זייט).

פּשטות און אויפריכטיקייט

אין זיין לעצטער פּאָליטישער רעדע אין פעלקער-בונד האָט דער פראַנצויזישער דעלעגאַט פּויל באָנקור אָנגעוויזען אַז דער פעלקער-בונד איז די איינציגע אינסטיטוציע, וואָס פערפאָלגט דעם שלום און דינט אַלס אַקאַדעמיע אויף אַרומצורעדען די אויפנים פון שלום, וואו די דיפּלאָמאַטען דאַרפען זיך אויסלערנען, וואָס נישט צו טון...

דאָס הייסט, אַז דער פעלקער-בונד דאַרף ווערען דער ערציהער פון דיפּלאָמאַטען, פון אַזעלכע מענשען, וואָס לעת עתה האָט זייער שווייגען געדאַרפט זיין פיל-רעדעוודיג, און פערקעהרט, זייער רעדען האָט געדאַרפט פערדעקען די אמת'ע כוונות זייערע, צי פריינדליכע, צי פיינדליכע.

עס דאַרף דערצויגען ווערען אַזאַ מין נייער דיפּלאָמאַט, וואָס זאָל רעדען דאָס, וואָס ער מיינט, און וואָס אין זיין שווייגען זאָל נישט אַריינגעלעגט ווערען קיין שום בעזונדערע כוונות.

עס האַנדעלט זיך דאָך נישט מעהר, ווי מלוכות זאָלען זיך געגענזייטיג אָפען און אויסדריקליך פערשטענדיגען, און נישט שפּילען זיך אין טראַדיציאָנעלען סגי-נהור-לשון, אין וואונקען, אין רמזים;

עס איז דאָך שוין די העכסטע צייט, מ'זאָל אויפהערען צו פערקויפען קאַץ אין זאַק, צו אונטערלייגען זיך געגענזייטיג חזירים — נאָר רעדען אויף פּשוט'ן מענשליכען לשון, אויף פערשטענדליכען, אויפריכטיגען.

די העכסטע צייט איז עס איצט דערפאַר, ווייל גראָד איצט האָט דאָס מענשליכע גאונות דערגרייכט צו אַנ'אומגעהייערע מדרגה פון צושטערערישקייט, וואָס איבערשטייגט זיינע בויערישע כחות, און מחמת אַ קליינער לפנים אומבעדייטענדער דיפּלאָמאַטען-שפּיצעל קען ברענגען צו די שרעקליכסטע קאָנסעקווענצען, איז די אויפגאַבע צו דערציהען דאָס וועלט - דיפּלאָמאַטענטום אַנ'ענין פון ערשט-ראַנגיגער בעדייטונג!

זאָל מען זיך אָפּזאָגען פון דער שכל'דיגער טעאָריע, אַז כדי צו פערזיכערען דעם שלום, מוז מען זיך בעוואָפענען.

מען איז מחויב זיך אָפּטרייסלען פון דעם צווייפעלהאַפטען אַלט-דיפּלאָמאַטישען גאַנג, פּונקט אַזוי, ווי אונזער איציג לעבען האָט זיך — נאָכ'ן איבערשאַצען אַ סך ווערטען — אָפּגעזאָגט פון אַנדערע ווילדע גענג, און אויב דעם פעלקער-בונד, דעם סנהדרין פון אַלע פעלקער, איז בעשערט אריכת - ימים, וועט דאָס דערציהען דיפּלאָמאַטען אין דער ריכטונג, אַז זיי דאַרפען מיינען און טוען אויפריכטיג פאַר'ן מענשליכען שלום — זיין איינע פון די גרעסטע דערגרייכונגען פון צוואַנציגסטען יאָהר-הונדערט.

מן.

Dr.med.A.URYSON

ספּעציאַל-אַרצט

פאַר אינערליכע קראַנקהייטען

קאָנסטאַנטינער 20, טעל. 35-85.

נעהמט אָן פון 3—5 נאָכמיטאָג. 887

Dr. med. D. HELMAN

ספּעציאַל-אַרצט פאַר אויערן-, נאָז-, האַלז- און קעהל-קאָפּ-קראַנקהייטען

Piotrkowska 68, tel. 12-20

צוריקגעקעהרט.

נעמט אָן פון 10—12 און פון 5—7 אָוו.

Dr. med. ST. HEINRICH

POMORSKA 10, tel. 47-67.

ספּעציאַליסט פאַר קינדער- און אינערע קראַנקהייטען. בעהאַנדלונג מיט קינסטליכע בערגזון-בעשטראַהלונגען (קוואַרץ-לאָמפּען). נעהמט אָן פון 4—6 נאָכמיטאָג

לאדז
12 פעברואַר 1928

דאס לאָדזשער לעבען

לאדז
12 פעברואַר 1928

פעברואַר
זון-אויפגאַנג 7.13
זון-אונטערגאַנג 4.32
לענג פון טאָג 8.19

12
זונטאג
כא
שבט תרפ"ח

פון דער שטאָט-ראַט-קאָמיסיע

פאַר אַלגעמיינע ענינים.

(מ) אויף דער זיצונג פון דער שטאָט-ראַט-קאָמיסיע פאַר אַלגעמיינע ענינים איז בעטראַכט געוואָרען דער פּלאַן פון בויען הייזער, וואָס האָט זיך אָנגעצייכענט דער איצטיגער מאַגיסטראַט.

לאַווניק איזדעבסקי האָט אַרומגערעדט די פראַגע פון אַנגרייטען צו דעם צוועק זאַפּאַסען פון בוי-מאַטעריאַלען.

די קאָמיסיע האָט אַקצעפּטירט דעם פּלאַן פון מאַגיסטראַט.

ווייטער איז בעטראַכט געוואָרען דער פאָרשלאַג וועגען עפענען וואַרים-שטובען פאַר שול-קינדער. דער פאָרשלאַג איז אָנגענומען געוואָרען, אָבער ער וועט בעטראַכט ווערען צוזאַמען מיט'ן בידזשעט - פּרעלימינאַר אויפ'ן יאָהר 1928 און 1929.

וואָיעוואָדע

רעוויזירט דעם מאַגיסטראַט

(מ) פרייטאָג האָט דער וואָיעוואָדע יאַשטשאָלט רעוויזירט דעם פּרעזעס פון שטאָט-ראַט, האָלצגרעבער און דאָס פּרעזידיום פון מאַגיסטראַט.

עקספּאָרט

פון לאָדזשער סחורות.

אין יאַנואַר ה. י. זענען אַרויסגעפיהרט געוואָרען פון לאָדז בוימוואָלענע ווייסע סחורות — 6835 קילאָ, וועלור-סחורות — 260995 קילאָ, האַלבוואָלענע סחורות — 14671 קילאָ, וואָלענע סחורות — 34667 קילאָ, גאַרן — 35209 קילאָ, צוזאַמען 352377 קילאָ אויף אַ סומע פון 4.078.921 זלאָטיס.

פערוואַלטונג

פון מאַלער-מייסטער-פעראיין

פאָלודניאָווע 4.

אויף דער אַלגעמיינער פערזאַמלונג, וואָס איז פאָרגעקומען דעם 4. ד. ח. זענען אויסגעוועהלט געוואָרען אין דער פערוואַלטונג: א. קלאַסנער, שוויעטשניק, א. קראָנענבערג, ז. פרידמאַן, וואַרשאַווסקי, טישעל, זילבערשטיין, שוואַרצבאַרד, זילבערבערג, פלאַט, מילערטיין, גראָסמאַן.

די פערוואַלטונג האָט זיך קאָנסטיטואירט אויף פאָלגענדען אופן: פּרעזעס— א. קלאַסנער, וויצע-פּרעזעס — ש. וויעטשניק, קאַסירער — ז. פרידמאַן, סעקרעטאַר — א. קראָנענבערג. אין דער רעוויזיאַנס-קאָמיסיע: וואָלף, פוטערהענדלער, פּאָמעראַנץ.

שאַנד-הויז פון ריא-דע-זשענערא !!!
אין די מלינות פון שאַנדע און אויסגעלאַסענקייט מיט Albert Steinrück
!!! קירצליך !!!
286

Dr. H. Wołkowyski
זאַכאָדניא 57 (צעגעלניאַנאַ 19)
טעלעפאָן 37-70
ספּעציעל-ארצט פאַר הויט- און וועגעריישע קראַנקהייטען, מענער - שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קווארץ-שטראַהלען.
נעמט אָן פון 1—2 און פון 4—8 אָוונט. פאַר פרויען פון 4—5 אין אַ באַזונ. ווארטע-זאַל.

ערב די סיים-וואהלען.

פרייטאָג איז פאָרגעקומען

אַ זיצונג פון דער קרייז-וואהל-קאָמיסיע נומער 14.

וועלכע איז איינצייטיג די וואהל־קאָמיסיע פון לאָדזער וואָיעוואָדזשטווע צום סענאַט. די בעפולמעכטיגטע פון דער ליסטע 2 (פ.פּ.ס.) צום סענאַט וויצע־פּרעזידענט ראַפּאַלסקי און צום סיים ראַשפּל האָבען פּראָטעסטירט געגען דעם נאָמען פון דער ליסטע „לינקע פּ.פּ.ס.“ זיי האָבען אָנגעוויזען, אַז אין פּ.פּ.ס. איז נישט פאָרגעקומען קיין שפּאַלטונג און דערביבער איז פאַרהאַן נאָר איין פּ.פּ.ס.־פּאַרטיי. דער פּראָטעסט איז אַריינגעטראָגען געוואָרען אין פּראָטאָקאָל, און די רעציזיע וועגען דער פראַגע וועט אָנגענומען ווערען אויף דער מאָנטאָגדיגער זיצונג פון דער קאָמיסיע.

ס'איז אָנגענומען געוואָרען אַ בעשלוס, אַז די בעפולמעכטיגטע פון די פערשידענע ליסטעס זאָלען אַליין קענען אַרויסשטעלען פולמאַכטען פאַר די פערטרויאונגס־מענער פון זייערע וואהל קאָמיטעטען צו די פערשידענע וואהל־ביוראָס. די ראַזיגע פולמאַכטען זאָלען פריהער אין בלאַנקאָ אָפּגעשטעמפּעלט ווערען דורכ'ן פאָרזיצער פון דער וואהל קאָמיסיע.

אַלע ליסטעס, אַ חוץ פון דער פּ.פּ.ס. לינקע, האָבען זיך אָנגעשלאָסען אָן די מלוכה־ליסטעס. ביים בעשטעטיגען די איינצעלנע ליסטעס, האָט מען זיך לענגער אָפּגעשטעלט אויף דער ליסטע נומער 5. פון די לינקע „פּועלי ציון“. אין דער ערשטער רייה איז נאָכקאָנטראָלירט געוואָרען דאָס אַקטיווע וואהל־רעכט פון די אונטערשרייבער, און דאָס פּאַסיווע וואהל־רעכט פון די קאַנדידאַטען. אַ טייל פון די אונטערשרייבער זענען אין אייניגע שטעטלעך קוועסטיאָנירט געוואָרען נאָך אַ קורצען וכוח איז די ליסטע בעשטעטיגט געוואָרען, דאָס זעלבע אויך די ליסטע צום סענאַט.

נאָכדעם האָט מען אויך נאָכקאָנטראָלירט די אונטערשריפטען און די קאַנדידאַטען פון דער ליסטע 33. די אַרבייט איז נאָך נישט פערענדיגט געוואָרען.

פון יודישען נאַציאָנאַלען בלאָק ביים בלאָק פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען

די ערשטע וואהל-מיטינגען

נעכטען נאָכמיטאָג איז אין לאָקאַל פון „התאחדות“ פאָרגעקומען דער ערשטער וואהל-מיטינג פון יודישען נאַציאָנאַלען בלאָק ביים בלאָק פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען. דער זאַל איז געווען איבערפולט.

דער ערשטער רעדנער סטוד. ש. געליבטער, וועלכער וויזט אָן אויף דער שעדליכע ווירקונג פון די תקיפים אין דער יודישער גאַס.

דער צווייטער רעדנער ה' מרגליות ענטוויקעלט דאָס פּראָגראַם פון יודישען נאַציאָנאַלען בלאָק ביים בלאָק פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען, אונטערשטרייכט די נויטווענדיגקייט פון אַ דרייסטער נאַציאָנאַלער פּאָליטיק און וויזט אָן אויף דער אונמעגליכקייט צו בעקומען אַ יודישע פערטרעטערשאַפט אין סיים און סענאַט אויסער דורך דעם נאַציאָנאַליטעטען-בלאָק.

דעם אָבענד פון די לינקע „פּועלי ציון“ ענטפערט ה' רינגאַרט און עס ווערט אָנגענומען איינשטימיג פאָלגענדע רעזאָלוציע:

די פערזאַמעלטע דריקען אויס זייער פּראָטעסט ב) געגען דעם ווישליצקי-ווערמקרויט-בלאָק און געגען די פּראָלעטאַרישע פּאַרטייען ווייל אַלע האָבען זיי נישט קיין אויסזיכט צו בעקומען אַ מאַנדאַט און האָבען דעם ציל צו צוקלאַפּען יודישע מאַנדאַטען. די פערזאַמעלטע בעשליסען צו אַגיטירען און שטימען פאַר דער ליסטע נומ. 18.

אין אָוונט איז פאָרגעקומען אַ מיטינג אין לאָקאַל פון „בני-ציון“ אויף רזשגאָווסקאַ גאַס. מיט רעדעס זענען אַרויסגעטרעטען ה' לאַווניק א. יאָפּע, וועלכער האָט מיט זיין רעדע געמאַכט אַ שטאַרקען רושם — ג' דעפּ. מ. העלמאַן, ראַטמאַן י. מ. ביאַלער, מ. גרייוועד, עס איז אָנגענומען געוואָרען איינשטימיג אַ רעזאָלוציע צו אַגיטירען און שטימען פאַר דער ליסטע נומער 18 פון יודישען נאַצ. בלאָק ביים בלאָק פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען.

פון בונד.

פרייטאָג האָט דער בונדישער וואהל־קאָמיטעט איינגעאָרדנעט אַ קאָנצערט־מיטינג געווידמעט דער ראָל פון „פּועלי ציון“ ביי די איצטיגע וואהלען.

פאַר אַ איבערפולטען זאַל האָבען די ה"ה זיבערט, ליכטענשטיין און זעלמאַנאָוויטש רעדעצעהלט, צוליב וואָס דער בלאָק פון בונד און פּועלי־ציון איז נישט צושטאַנד געקומען.

צום סוף איז אָנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע, וועלכע פעראורטיילט די האַנדלונג פון „פּועלי־ציון“.

שבת האָט דער בונדישער וואהל־קאָמיטעט איינגעאָרדענט 3 מיטינגען אין פערשידענע פונקטען פון דער שטאָט. די מיטינגען זענען געווען אומעטום שטאַרק בעזוכט.

אין אָוונט זענען פאָרגעקומען 2 ספּעציעלע מיטינגען פאַר פרויען און כאַלופּניקעס.

עס זענען אָנגענומען געוואָרען רעזאָלוציעס צו שטימען פאַר דער בונדישער ליסטע נומער 4.

ביי די „פּועלי ציון“.

פרייטאָג איז פילהאַרמאָניע פאָרגעקומען אַ „געריכט איבער די מאַנדאַטען־הענדלער“, איינגעאָרדענט דורך דעם וואהל־קאָמיטעט פון פּועלי־ציון. ס'איז געקומען זעהר אַ גרויסער עולם. אַרום 8 אין אָוונט האָט די פּאָליציי אָפּגעשלאָסען דעם זאַל או ומעהר שוין קיינעם נישט אַריינגעלאָזט.
2

נאָכדעם ווי דער פאָרזיצער האָט געעפענט די זיצונג פון געריכט און דער בעשולדיגער האָט פאָרמולירט די בעשולדיגונג, האָט מען אויסגעהערט ערות מצד די אַרבייטער, לאָקאַטאָרען, קאָנסומענטען, אַרבייטער־פרוי א.ז.וו. און דאָ סוואָרט האָט בעקומען דער עקספּערט י. ראָזען. ער האָט בעלויכטען די טעטיגקייט פון די בירגערליכע סיים־דעפּוטאַטען. נאָכדעם ווי ס'האָלט אַ בעשולדיגונגס - רעדע ה' זרבבל בעקומט דאָס וואָרט אַלס פערטיידיגער ראַטמאַן שאַפּירא. ער פיהרט אויס, אַז די בירגערליכע דעפּוטאַטען האָבען פערטיידיגט די רעכט און די אינטערעסען פון די בעזיצענדע און דערביבער קומט זיי נישט צו בעשולדיגען שולדיג זענען די אַרבייטער און אָרימע פאָלקס־מאַסען, וועלכע האָבען אין סיים נישט געשיקט זייערע אייגענע פערטרעטער.

צום סוף איז אָנגענומען געוואָרען אַ בעשלוס צו שטימען פאַר דער ליסטע נומער 5. פון פּועלי־ציון.

נעכטען שבת זענען פאָרגעקומען אַ רייה מיטינגען אין „פלאָראַ“, וואו צוליב'ן גרויסען עולם איז איינגעאָרדענט געוואָרען נאָך אַ מיטינג; אין אייראָפּעסקי אין „קאָלאָסעאום“ (זאַכאָדניאַ 53) פאַרמיטאָג און אין אָוונט; אין אייניגע פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען. אויף די מיטינגען זענען אַרויסגעטראָטען די ה"ה ראָזען (וואַרשאָ) די ראַטמענער האָלענדערסקי און שאַפּירא, קאַגאַן, פוקס, פּרל. שיין, פּרל. גרינבלאַט, בראַנד, סטאָלאַרסקי א. אַנד. אויף אַלע מיטינגען זענען אָנגענומען געוואָרען רעזאָלוציעס צו שטימען פאַר דער ליסטע 5 פון „פּועלי־ציון“.

מיטינגען זענען אויך פאָרגעקומען אין קאַליש, אָזאָרקאָוו, לענטשיץ בזשעזשין, פּאַביאַניץ, פּיעטרקאָוו, אַלעקסאַנדער. די מיטינגען זענען אומעטום אַדורך רוהיג און ס'איז בעשלאָסען געוואָרען צו שטימען פאַר „פּועלי-ציון“.

אַ שפּאַלטונג אין „וויזוואָלעניע“

(—) נעכטען האָבען די פערוואַלטונגען פון „וויזוואָלעניע“ אין די קרייזען לאָדז, לאַסק, און שעראַדז אַרויסגעלאָזט אַנ'אויפרוף, אין וועלכען זיי ערקלערען, אַז זיי טרעטען אַרויס פון וויזוואָלעניע און שליסען זיך אָן דעם אומפּאַרטייאישען בלאָק צו שטיצען די רעגירונג.

גלייכצייטיג טיילען זיי מיט, אַז זיי נעמען אַראָפּ זייערע קאַנדידאַטוּרען פון די ליסטעס פון „וויזוואָלעניע“ צום סיים און סענאַט.

(§) ווי בעקאַנט, האָט זיך

די לינקע נ. פּ. ר.

אָנגעשלאָסען צום אונפּאַרטייאישען בלאָק צו שטיצען די רעגירונג. די פּאַביאַניצער אָרגאַניזאַציע האָט זיך נישט אונטערגעוואָרפען דעם בעשלוס און אַרויסגעשטעלט אַנ'אייגענע ליסטע. די צענטראַל־מאַכט פון דער פּאַרטיי האָט זיי אויפגעפאָדערט' די ליסטע צוריקצוציהען. די ליסטע איז צוריקגעצויגען געוואָרען, אָבער די סעצעסיאָניסטען האָבען די מיטגלידער איבערגעלאָזט פרייע הענט ביים שטימען צום סיים און סענאַט.

היט זיך בדידער נאָר פאַר פעלשונג
נעמען זאָלט איר עס אין אַכט.
צווי „מרגלים“ טראָגען טרויבען
אַט די מאַרקע גוט בעטראַכט

אַ מחלוקה

וואָס ענדיגט זיך מיט אַ שווער-פערוואונדעטען.

(—) עהרנעכטען ביינאַכט איז אויף מיעדזשעננאַ-גאַס געגאַנגען דער 20-יעהריגער זיגמונט גראבעק צוזאַמען מיט זיינע 2 קאָלעגען. זיי זענען אַקעגען-געקומען אַנדערע 3 פערשוינען. צווישען ביידע גרופּען האָט זיך אָנגעהויבען אַ מחלוקה, וועלכע איז אָבגעגאַנגען אין אַ געשלעג. פּלוצלינג האָט איינער פון דער צווייטער גרופּע אַרויסגעכאַפּט אַ רעוואָלווער און געשאָסען אויף זיינע געגנער. איין קויל האָט געטראָפען דעם דערמאָנטען זראבעק, וועלכער איז געפאַלען אַ שווער-פערוואונדעטער. די פּאָגאָטאָוויע האָט איהם אָבגעפיהרט אין שפּיטאָל אויף דרעוונאָווסקאַ-גאַס. די אָנפאַלער זענען ענטלאָפען. די פּאָליציי פיהרט אַנ'ענערגישע אויספאָרשונג.

אַרונטערגעפאַלען

ביים כאַפּען אַ דרעמעל.

(§) אויף בזשעזשינער 21 איז דער פוהרמאַן יאַן גאַגאָלטשיק איינגעדרעמעלט אויף זיין וואָגען, אויף וועלכען ער איז געפאָהרען. גאַגאָלטשיק איז אַראָבגעפאַלען פון וואָגען און אַרונטער געפאַלען אונטער די רעדער. אין אַ שווערען צושטאַנד האָט איהם די פּאָגאָטאָוויע אָבגעפיהרט אין שפּיטאָל אויף דרעוונאָווסקאַ-גאַס.

ס'גייט נישט צו-פוס

אַכציג טויזענד זלאָטעס.

(או) דער פּאַביאַניצער מאַגיסטראַט האָט בעקומען 80 טויזענד זלאָטעס, אַלס פּראָצענט פון דער פערקויפטער קינדלער'ס פאַבריק, וועלכע, ווי בעוואוסט, איז פערקויפט געוואָרען אויף ליציטאַציע פון אַנ'ענגלישען קאָנסאָרציום.

היט אייערע קינדער!

(או) אויף נאָוואָ-קאָנטנע 55, אין דער וואוינונג פון מאַריאַנאַ רושעצקאַ, איז אַרויפגעפאַלען אויף דער אָנגעהיצטער בלעך פון אייוועלע אַ 4-יעהריג יונגעלע דאָס קינד איז געבליבען אין דער היים אָהן השגחה.

די פּאָגאָטאָוויע האָט דאָס אָבגעבריהטע קינד אָבגעפיהרט, אין אַ שווערען צושטאַנד אין שפּיטאָל.

Dr. Med. I. WEINBERG
Cegielniana 47, tel. 26-02.
אינערליכע קראַנקהייטען, ספּעציעל פאַר לונגען- און האַרץ-קראַנקהייטען, בעשטראַהלונגען און קינסטליכע בערג-זון.
נעמט אָן אין לעטשניצע, וגעוזשער 27 פון 6—7. אין דערהיים פון 3—5 נאָכמ.

אַ נערווען-קראַנקער בעגעהט זעלבסטמאָרד

ער וואַרט אָפּ, ווען די פרוי זיינע איז נישטאָ, און טוט זיך אָן אַ מעשה.

(—) עהרנעכטען איז אויף אַננאַ 33 פאָרגעקומען אַ שרעקליכע טראַגעדיע. דער אייגענטימער פון דעם דערמאָהנטען הויז איז אַ געוויסער באָלעסלאַוו נייגעבויער, אַ קויהלען-הורטאָווניק.

צוליב פאַמיליען-סכסוכים איז נייגעבויער אַריינגעפאַלען אין אַ נערווען-קראַנקהייט, וועלכע האָט איהם דערפיהרט צום געדאַנק וועגען זעלבסטמאָרד.

עהרנעכטען אַרום 12 בייטאָג איז די פרוי נייגעבויער אַראָפּגעגאַנגען צו איהר שוועסטער, וועלכע וואוינט אין דעמזעלבען הויז און האָט דאָרט פערזוימט אַנ'ערך 4 מינוט. ווען זי איז צוריקגעקומען האָט זי אין שטוב געטראָפען אַ שרעקליך בילד: אויף דער פּאָדלאָגע נעבען שפּיגעל איז געלעגען נייגעבויער אין אַ קאַלוזשע בלוט, אין דער רעכטער האַנד האָט ער געהאַלטען אַ רעוואָלווער, די פרוי האָט זיך אַריינטירט וואָס ס'איז פאָרגעקומען, און האָט תיכף אַלאַרמירט די פּאָגאָטאָוויע. דער דאָקטאָר האָט פעסטגעשטעלט אַ וואונד פון אַ שאָס אין דער שלייף. אין אַ האָפנונגסלאָזען צושטאַנד האָט מען דעם זעלבסטמערדער אָפּגעפיהרט אין באַפּטיסטען-שפּיטאָל.

ווי ס'איז פעסטגעשטעלט געוואָרע האָט זיך נייגעבויער שוין לאַנג אַרומגעטראָגען מיט'ן געדאַנק צו בעגעהען זעלבסטמאָרד. ער האָט זיך אַוועקגעשטעלט פאַר'ן שפּיגעל און געצילט גלייך אין שלייף אַריין. די קויל איז אַדורך פון דער צווייטער זייט קאָפּ. פערלירענדיג שוין דאָס בעוואוסטזיין האָט נייגעבויער נאָך געשאָסען 3 מאָל. איינמאָל אין פענסטער, איינמאָל אין וואַנד און אין בעט.

4 נאָכמיטאָג איז נייגעבויער געשטאָרבען אין שפּיטאָל, נישט צוריקגעווינענדיג דאָס בעוואוסטזיין.

Triumf

kobiety zależy bardziej od pięknej cery, niż od wielu innych jej wdzięków. Najwybredniejszym wymaganiom zadośćuczyni stałe używanie mydła Elida Favorit, które czyni cerę bardziej piękną i delikatną, niż była ona dotąd. Mydło Elida Favorit doskonale ochrania delikatną cerę. Przy niskiej cenie posiada dogodny format, gustowne opakowanie, silny, trwały i wytworny zapach. Przyjemne i orzeźwiające mydło produkcii krajowej.

Mydło ELIDA Favorit

א שרפה מיט מענשליכע קרבנות

אַז עס ווערען נישט אפגעהיט די פערזיכערונגס-און-סאַניטארע תקנות.

(—) אין יצחק בערגערס פאבריק (לאַמושינסקא 22 20) איז עהערנעכטען ביינאכט פלוצים אויסגעבראָכען א שרפה, וועלכע האָט מיטגעבראַכט מענשליכע קרבנות. די שרפה איז אויסגעבראָכען אין דער רייסערײ-אָפטיילונג. די ארבייטער פון דער נאַכט-שיכט האָבען זיך געוואָרפען צו די טירען און פענסטער כדי זיך צו ראטעווען; צוליב דעם, וואָס די פענסטער זענען געווען פערקראַטעוועט האָבען זיך די ארבייטער נישט געקענט אזוי שנעל ארויסבעקומען פון דעם ברענענדען בנין און א טייל פון זיי זענען שווער אָפגעבריהט געוואָרען.

ווען די רעטונגס-אַקציע איז שוין געווען אין פולען גאנג, האָבען זיך אין די פענסטער פון דער ברענענדער פאבריק בעוויזען נאָך צוויי ארבייטער, וועלכע האָבען נישט בעוויזען בעצייטענס צו פערלאָזען די פאבריק: דאָס זענען געווען דער 48 יעהריגער אנדזשעי קוואשניעווסקי (פאביאַניצער שאָסע 62) און דער 50 יעהריגער גאָטליב וועזלאנד.

די פייערלעשער האָבען זיך באלד געלאָזט צו הילף די אומגליקליכע ארבייטער. דער שרעקליכער רויך האָט זיי אָבער אינגאנצען פערשטעלט דעם וועג און עס איז געווען שווער זיך צו אָריענטירען, וואו די פערבלאָנדזעטע געפונען זיך.

די געשרייען פון די ארבייטער האָבען אויך אינגיכען אויפגעהערט, און עס איז די פייערלעשער אויסגעקומען צו זוכען די קרבנות צווישען פייער און רויך בלינדערהייט. ענדליך האָט זיך איינגעגעבען איינעם פון זיי אנדזשעי קוואשניעווסקי'ן, צו געפונען אין א פער'חלש'טען צושטאנד. מען האָט איהם ארויסגעטראָגען אויף דער גאַס, וואו מען האָט איהם ערטיילט די ערשטע הילף און נאָכדעם אין א שווערען צושטאנד אָפגעפיהרט אין שפיטאל אויף דרעוונאָווסקא גאַס.

דעם צווייטען, דעם 50-יעהריגען גאָטליב וועגלאנד, האָט מען געפונען שפעטער — ערשט צווישען די ברענענדע בעלקעס—א טויטען. מען איז זיך משער, אז ווען דער אומגליקליכער האָט אין רויך געזוכט דעם אויסגאנג פון פאבריק, האָט ער זיך אָנגעשטויסען אויף א עק פון דער מאַשין, זיך א קלאפ געגעבען אין קאָפּ (ער האָט א וואונד אין שלייף) און פערלוירען דאָס בעוואוסטזיין. דער רויך און דאָס פייער האָבען דערגענצט די שרעקליכע טראגעדיע.

דאָס פייער איז געלונגען אין א קורצער צייט צו ליקווידירען.

די טראגישע געשעהעניש מיט די צוויי מענשליכע קרבנות האָט ארויסגערופען א שטארקען רושם אין שטאָט.

(§) די שרפה מיט מענשליכע קרבנות האָט בעוואויגען דעם וואָיעוואָדע יאש-משאלט ארורכצופיהרען א אינטערווענץ אין דעם ענין.

אויפ'ן אָרט פון געשעהעניש איז באלד ארויסגעפאָהרען א קאָמיסיע פון די ה"ה שעף פון אדמיניסטראציע ביי דער וואָיעוואודזטווע ה' דיכדאלצוויטש, רעגירונגס-קאָמיסאר סטשעמינסקי, פאָליציי-קאָמענדאנט ניעדזשעלסקי, קאָמענדאנט פון דער לאָדזער פייערלעשער אָפטיילונג — אלפרעד גראָהמאַן, פערטרעטער פון שעף פון געזונדהייטס-אָפטיילונג ביי דער וואָיעוואודסטווע ד"ר לעוו, די אינזשעניערען פון די שטאָטישע אונטערנעהמונגען אין וואָיעוואודסטווע וואָזשניצקי פיאסעצקי און בערלינער — ארבייטס-אינספעקטאָר ניעפּאָקאָיטשיצקי.

די קאָמיסיע האָט אויפ'ן אָרט פעסטגעשטעלט דעם נישט דערלאָזבארסטען אַנטי-סאַניטאָרען און נישט-פערזיכערטען צושטאנד פון דער פאבריק, אזוי אז אין פאַל פון א געפאהר האָט געמוזט קומען צו אַן'אומגליק. אויפ'ן גרונד פון דער אויספאָרשונג פון דער קאָמיסיע, האָט דער וואָיעוואָדע פעראָרדענט באלד די פאבריק צו שליסען און דעם פאבריקאנט צוציהען צו פעראַנטוואָרטליכקייט.

גלייכצייטיג האָט די קאָמיסיע אדורכגעפיהרט אַן'אינספעקציע אין דער פאבריק פון דער פירמע „ווענקע און זוהן" וועלכע געפונט זיך דערנעבען, און געפונען זי אויך אין א אַנטיסאניטארען צושטאנד דער דאָזיגער פירמע איז געמאכט געוואָרען א פראָטאָקאָל.

פילהארמאניע-זאל מאנטאג, דעם 20-טען פעברואַר

פרעסע-רעדוטע

א. נ. „געזעגונג פון קאַרנאוואל"

א פער'עקשן'טער זעלבסטמערדער

גנב'עט סם, בעגעהט זעלבסטמארד און לאזט זיך נישט ראַטעווען.

(§) דער 17-יעהריגער וולאדיסלאוו בארוצקי פון זשגאָווסקא 59 האָט ארויסגע'גנב'עט פון דער אפטייק, אין וועלכער ער האָט געארבייט א גרעסערע דאָזע סם און זיך דערמיט פער'סם'ט אין די אויגען פון זיינע עלטערן.

ווען ס'איז אלארמירט געוואָרען די פאגאָטאָוויע האָט דער זעלבסטמערדער נישט ערלויבט אדורכצושווענקען זיך דעם מאָגען און אויך צו געבען איהם קיין שום הילף.

דער דאָקטאָר האָט דעריבער איבערגעלאָזען דעם זעלבסטמערדער אינדערהיים אין א האָפנונגסלאָזען צושטאנד.

אַז מ'לאָזט עס אויף הפקר

זיך פער'סם'ט אַ צוויי-יאהריג קינד.

(§) נישט איינמאל איז אונז שוין אויסגעקומען צו שרייבען וועגען די אומגליקען, וואָס פאסירען, ווען מ'לאָזט קליינע קינדער אָהן אויפזיכט. נעכטען האָט ווידער אזא פאל פאסירט אויף ווסכאָדניא 21. דער 2-יעהריגער יצחק שאפסאַ, בלייבענדיג אליין אין שטוב האָט געפונען א פלעשעל מיט יאָדינע. דאָס קינד, מיינענדיג, אז ער וועט געפינען אין דעם פלעשעל עפיס גוטעס, האָט דאָס אויסגעטרינקען. באלד האָט דאָס אָנגעהויבען שרעקליך שרייען און בעקומען קאָנוואולסיעס.

עס זענען זיך צוזאמען-געלאָפען די שכנים, וועלכע האָבען אלארמירט די פאגאָטאָוויע. דער דאָקטאָר האָט קאָנסטאטירט א שווערען צושטאנד פונ'ם פער'סם'טען קינד.

מען זוכט די ריכטיגע לייט...

און אַז מען זוכט שטארק, געפינט מען, פערשטעהט זיך...

(—) צוליב דעם, וואָס אין אונזער שטאָט מעהרען זיך לעצטענס די פערשידענסטע רויב-אָנפאלען, האָט די לאָדזער פאָליציי-קאָמאנדאָ צוזאמען מיט'ן אויספאָרשונגס-אמט פערגאנגענע נאכט אדורכגעפיהרט א גאנצע רייהע אָבלאַוועס און רעוויזיעס אין די לאָדזער „מלינות".

מ'האָט בודק געווען אלע שענקען און נאכט-לאָקאלען, און דערביי זענען ארעסטירט געוואָרען פיל פערדעכטיגע פערזאָנען.

די אָבלאוועס האָבען געדויערט עטליכע שעה און אין אויספאָרשונגס-אמט זענען געבראַנגט געוואָרען 150 פערזאָן. נאָכ'ן אויסלעגיטימירען זענען פערהאלטען געוואָרען 15 פערזאָן, וועלכע ווערען געזוכט דורך דער פאָליציי אלס גנבים, און אלס שולדיגע אין אנדערע פערברעכענס.

עס וועט זיין! עס וועט זיין! עס וועט זיין!

מיט איין וואָרט — עס וועט זיין וואזשנע אויף דער פרעסע-רעדוטע.

(—) אלזאָ, שוין נישט לאנג, דעם 20-טען פעברואר וועלען מיר זיך טרעפען אויף דער גרויסער פרעסע-רעדוטע אין די זאלען פון „פילהארמאָניע". דאָס וועט זיין היי-יאָהר די לעצטע קארנאַוואל-נאכט, זי מוז דעריבער ווי געהעריג, געפייערט ווערען. דער פילהארמאָניע-זאל וועט זיך פערוואנדלען אין א פער'כשופ'טען חלום.

לאָדזער און לאָדזערינס! עס ווארטען אויף אייך טויזענד איבערראשונגען, וועלכע ווערען צוגעגרייט דורך די בעדייטענדע ארטיסטישע כוחות. די נעמען פון גארטשינסקי, יאסטזשעמביעץ, פילארסקי, דאמבראָווא, טאטארקעוויטש, לובעלסקי, מאצקעוויטש רעדען פאַר זיך. אלע סימנים אויפ'ן הימעל און אויף דר'ערד בעווייזען, אַז די פרעסע-רעדוטע וועט זיין די סענסאציע פון סעזאָן.

איינלאדונגען און בילעטען צו 8 זלאָטיס קען מען בעקומען אין זשורנאליסטען-סינדיקאט זאכאָדניא 72; אין דער קונסט-גאלעריע און אין דער בוכהאנדלונג פון פישער.

אין „הזמיר".

היינט — די קאלעקטיוו-פאָרלעזונג.

היינט—זונטאָג, האלב 9 אָוועגד קומט פאָר אין הערליך-דעקאָרירטען זאל פון דער בילדער-אויסשטעלונג אין „הזמיר" א קאָלעקטיווע פאָרלעזונג א. ד. ט. „טעאטער - פראָבלעמען" (יודישע און אלגעמיינע) אלס פרעלעגענטען טרעטען ארויס די ה"ה: רעד. אוגער, ד"ר ווילהעלם פאללעק און דיכטער משה בראָדערזאָן.

די פאָרלעזונג פערשפרעכט צו זיין זעהר אינטערעסאנט און וועט געוויס צוציהען א גרויסען עולם.

„אררט".

דאָס קינסטלערישע טעאטרל האָט שוין געפונען די אנערקענונג פונ'ם ברייטען יודישען טעאטער-עולם. דאָס פערטע פראָגראם געהט די גאנצע צייט ביי אויספערקויפטע זאלען. די בעזוכער נעהמען אויף זעהר ווארים סיי די נומערן פון פראָגראם און סיי די אויספיהרער.

היינט ווערט געשפילט 2 מאָל: 8 אין אָוועגד און 10 אין אָוועגד.

כעמיש-באקטעריאלאגישע לאבאראטאריע

מאגיסטער נ. שאץ

פעטריקאווער 37, 2. שט., פראָנט

אנאליזען פון קאל, אורין, לייכען א. א. וו.

אורין-אנאליז — 4 זל.

יורידישע עצות.

אין דער דאָזיגער אָפטיילונג גיט די רעדאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט" ענטוואָרטען אויף יורידישע פראגען, וואָס ווערען צוגעשיקט שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופאָן.

יורידישע אָפטיילונג פון „נייעם פאָלקסבלאט".

במה דערלאנגען אַן'אָנפראגע אויף א יורידישע עצה, דארף צוגעלעגט ווערען דער קופאָן אויס דער דאטע פון טאג, אין דן אָנפראגע ווערט ארײנגעגעבען. אויף אָנפראגען אָהן קופאָן, וועט קען ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 12-טען פעברואַר 1928

6945. ש—ן.

מ'קאָן נישט צווינגען א חתן חתונה צו האָבען. מ'קאָן נאָר פון איהם צוריקפאָדערן די מתנות עווענטועל אַן'ענטשעדיגונג פאַר די געמאַכטע קאָסטען. געוויס איז קראנקהייט פון דער כלה א מאָטיוו צו אָנערקענען די תנאים פאַר אויפגעלעזען נישט צוליב דער שולד פון חתן און ממילא קאָן מען איהם נישט צו'משפט'ן קיין בעזונדערע ענטשעדיגונג.

6946. א לעזער פון דער לוטאָמיערסקא

דירות אין נייע בנינים זענען בעפרייט פון לאָקאל-שטייער.

6947. א לעזער פון וואָלבאָרסקא.

פאַר'ן בלויסען פאקט פון בארגען דראָהט אייך נאָך נישט קיין שטראָף. ס'איז קודם כל א פראגע, וואָס פאַר'ע פראָצענט איהר האָט דערפאַר גענומען, צו בעשעפטיגט איהר זיך דערמיט פראָפעסיאָנעל און אין וואָס פאַר'ע מאטעריעלען מצב האָט זיך דאמאָלס דער בעל חוב געפונען. פון די אָנגעוויזענע אומשטענדען איז אָפהענגיג דער אורטייל פון געריכט.

6948. S. L.

ס'איז א פראגע, צי ס'האנדעלט זיך וועגען א געוועהנליכען אופּאדלאָשץ אָדער וועגען א באנקראָט. אין צווייטען פאל איז קיין גוטוויליגער אוקלאד נישט גילטיג.

6949. דעמזעלבען.

מעגט איהר האָבען בעקומען א ראטע, קוים האָט איהר נישט רעזיגנירט גוטוויליג פון דער ווייטערדיגער פרעטענציע, האָט איהר דאָס רעכט צוגלייך מיט אלע מלוות צוצוטרעטען צו דער אקציע.

6950. ל. נ. פון זאוואדזקא.

נישט קיין אונטערשיד וואו דער ארבייטס-לאָקאל געפינט זיך, קוים האָט מען אייך געטראָפען ארבייטען מיט געדונגענע מענשען, דראָהט אייך א געלדשטראָף עווענטועל ארעסט. געוויס איז די גרויס פון דער שטראָף אָפהענגיג פון אומשטאנד, צו איהר ווערט בעשטראָפט פאַר אזא חטא דאָס ערשטע מאָל.

6951. F פון פראנציסקאנער גאַס.

די פאָליציי האָט דאָס רעכט אָפצושטעלען דעם ווייטערדיגען גאנג פון דער ארבייט ביז א דעציזיע פון געריכט.

6952. ל. וו.

אין אויסערגעוועהנליך וויכטיגע פאלען קאָן מען אזא ערלויבניש פון דער מיליטער-מאכט בעקומען, בנוגע דער צווייטער פראגע מוזט איהר קאָנקרעט פאָרמולירען דעם ענין, וועלכער אינטערעסירט אייך, מיר-ווילען דאָך נישט ציטירען פאַר אייך א 100 ארטיקלען פון ציווילען-קאָדעקס.

6953. א שטענדיגער לעזער פון נאָוואָמיעסקא 26.

איהר קאָנט זיך נאָך איצט רעגיסטרירען אין דער פאָליציי-איש-מיליטערישער אָפטיילונג ביים מאגיסטראט. א שטראָף איז אָבער שוין אונפערמיידליך. סיידען איהר וועט בערעכטיגען אייער פערשפעטיגונג מיט אָפיציעלע דאָקומענטען.

6954. ש. ש. 81.

ס'איז נישט ריכטיג, אז צוליב דעם וואָס איהר האָט נאָך א וואוינונג אין לאָדז, וועט מען אייך פון דער ערשטער עקסמיטירען. איהר האָט נאָר נישט קיין רעכט צו געניסען פון דעקרעט וועגען לאָקאטאָרען-שוץ.

אינדוסטרי = אמט ביי'ם מאגיסטראט.

וואסערע פונקציעס וועט דער אמט האבען צו ערפילען.

(מ) אויף דער נעכטיגער זיצונג פון מאגיסטראט איז צווישען אנד. בעשטעטיגט געווארען דער פראיעקט פונם אינדוסטרי-אמט ביים מאגיסטראט, וועלכער וועט דארפען האבען די אויפזיכט איבער'ן אויספיהרען דעם האנדווערק, אינדוסטרי און האנדעל.

דער אמט וועט 1) ארויסגעבען בעשטעטיגונגען אויף אנמעלדונגען וועגען פיהרען אינדוסטרי - אונטערנעהמונגען; 2) בעשטעטיגען פראיעקטען פון ענדערונגען אין די איינארדנונגען פון אנשטאלט; 3) האבען די אויפזיכט איבער דער אינדוסטרי און אונטערנעהמונגען, וואס אונטערליגען דער קאמפעטענץ פון דער 1. אינסטאנץ; 4) דאס אויספיהרען פון פערש. ענינים אין צוזאמענהאנג מיט'ן בעשטעטיגען די איינארדנונג פון די אנשטאלטען; 5) אפשטעלען אונטערנעהמונגען, וואס ווירקען שעדליך אויף דער אומגעגענד; 6) ערטיילען קאנצעסיעס אויף קאנצעסיאנירטע אונטערנעהמונגען, אויב זיי אונטערליגען דער 1. אינסטאנץ; 7) אויפזיכט איבער די קאנצעסיאנירטע אונטערנעהמונגען; 8) ארויסגעבען ערלויבענישען פאר הויזירער, פאר גאסען-האנדעל, לעגיטימאציעס פאר האנדעלס-אגענטען, און וואיאזשארען; 9) ארויסגעבען האנדווערקער-קארטען; 10) אויפזיכט איבער די אינדוסטרי-קארפאראציעס און צעכען; 11) האבען די אדמיניסטראטיווע שטראף יורידיקציע; 12) אויפזיכט איבער דער בילדונג פון דער יוגענד; 13) געוויסע פונקציעס פון ארבייט-שוץ; 14) שוץ איבער האנדווערקער פראגען; 15) דאס ערטיילען רעכט אויף מערק; 16) דאס רעגולירען און בעשטעטיגען טאקסעס, טאריפען און צענניקעס; 17) דאס פיהרען רעגיסטרען, וואס זענען נוגע דעם קאמפלעקס פונ'ם אינדוסטרי-לעבען אין אונזער שטאט.

דער פראיעקט דארף נאך בעשטעטיגט ווערען דורכ'ן שטאט-ראט.

פארטייען און פארלאמענט

פאר די וואהלען אין דייטשלאנד.

(ענדע פון 3-טע זייט).

אינוועניגסטער ארדנונג אין לאנד, די סאציאל - דעמאקראטען האבען געראטעוועט דעם מצב. שטרעזעמאן גופא האט שארף געענטפערט דעם דייטש - נאציאנאלען רעדנער.

אין דער עפענטליכקייט האט מען דעם אינצידענט נישט גענומען ערנסט. מען האט געוואוסט און דערקענט, אז מען זוכט נאר וואהל - לאזונגען און, אז יעדע פארטיי וויל אויסארבייטען פון דעם געשאפענעם מצב די יעניגע פאר מולע, וועלכע קען אממייסטען ווירקען אויף די וועלער. שטרעזעמאן האט געוואלט בעווייזען זיינע פעולות אויף דעם געביט פון דער דיפלאמאטיע און גלייכצייטיג אנטפלעקען זיין נאציאנאלען שטאלץ און זיין ווערדע. ער האט די פעסטע אמונה, אז זיין פארטיי, די דייטשע פאלקס-פארטיי וועט דורך דעם זיך שאפען א גינסטיגע סיטואציע, די דייטש נאציאנאלע האבען ווידער מורא געהאט, אז זיי האבען דורך זייער פאליטיק אין דעם לעצטען יאהר זיך דיסקרעדיטירט ביים עולם און, אז די וואלען וועלען זיך אן זיי נוקם זיין דערפאר, וואס זיי האבען יאהרען לאנג געפרעגט, אז מען טאר נישט מיט די שונאים פון דער וועלט - מלחמה מאכען קיין אפמאך, און פון דער אנדערער זייט האבען זיי אליין אונטערגעהאלטען א רעגירונג, וועלכע איז געגאנגען אויפ'ן וועג פון פאציפיזם און ליבעראליזם אין דער אויסערער פאליטיק. אזוי האט מען זיך געצאפעלט און געראנגעלט. אלע האבען מורא פאר'ן משפט פון די וועהלער. יעדער זוכט א כפרה אויף זיינע עבירות. דער שוי-שפיל וועט זיך נאך איבערחזרן אום צעהליגע מאל.

דער וואהל - געראנגעל קען אבער ארויסרופען שטארקע קאמפליקאציעס. אויך אין ענגלאנד און פראנקרייך שטעהט מען פאר וואהלען. אויך דארטען מוז מען יוצא זיין פאר די גרויסע מאסען. בריאן און טשעמבערלען טארען נישט ארויסרופען ביי זייערע מאסען דעם איינדרוק, אז דייטשלאנד איז איצט דער גאנצער בעל-הבית, אז זי מעג פארערען און רעדען, ווי א מלוכה, וואס האט גארנישט געליטען די גרעסטע מפלה אין דער וועלט מלחמה. לויט די ידיעות וועלכע דא קומען אן פון פראנקרייך האט די רעדע פון שטרעזעמאן געמאכט זייער א שלעכטען איינדרוק. בריאן קלויבט זיך צו ענטפערען און דער ענטפער וועט מסתמא זיין שטארק. די פריינדשאפט צווישען פראנקרייך און דייטשלאנד קען דורך דעם ווערען פארמינערט. קיינער קען אבער נישט העלפען. מען געפינט זיך אין אנ'עת־צרה. מען איז פאר די וואהלען. מען קען נישט בערעכענען יעדען ווארט און יעדען איינדרוק. דער שטורם וועט פארבייגעהן און מען וועט ווידער קומען צו זיך.

דר. ה. בראד.

נומער צוויי

פון קראנקען-קאסע-ידיעות.

(—) ס'איז ערשינען דער נומער 2 פון „וויאדאמאשטשי קאסי כאריך". אינם נומער זענען פארהאן עטליכע ארטיקלען, א בעריכט פון דער לעצטער זיצונג פון ראט פון דער קראנקען-קאסע, די נייע טאבעלע פון די פערזיכערונגס-אפצאהלען און פערשידענע נאטיצען.

קראנקען-קאסע

וויל אפקויפען ביי פאזנאנסקי'ן א שפיטאל.

(ב) ווי מיר דערוויסען זיך פיהרט די קראנקען-קאסע אונטערהאנדלונגען מיט דער פירמע „י. ק. פאזנאנסקי" וועגען קויפען ביי איהר דעם שפיטאל שוו. יוזעף, וועלכער געהערט די פאזנאנסקי'ס און ווערט ארענדירט דורך דער שטאט.

אנ'ענטגילטיגע דעציזיע אין דער פראגע דארף די קראנקען-קאסע אננעהמען אויף דער קומענדיגער פערוואלטונגס-זיצונג.

זעלבסטמארד

פון א גימנאזיסט.

(—) אונטער לאדז איז בעגאנגען זעלבסטמארד דער 20-יעהריגער טעאפיל מלאטקאווסקי, א שילער פון 8-קלאס, פון א לאדזער גימנאזיום. די סיבה פון זעלבסטמארד—מיסערפאלג אין די למודים

א צאצקע

א יונגערמאנטשיק.

(—) ביי פערמאכטע טירען איז אין קרייז-געריכט פארגעקומען דער פראצעס געגען דעם 16-יעהריגען סטאניסלאוו קאטיני (סקווערצאווא 16), וועלכער איז געווען בעשולדיגט אין וועלען פערגוואלטיגען די 6-יעהריגע רוזשא לעזערסאן.

דאס געריכט האט פער'משפט דעם בעשולדיגטען אויף 3 חדשים טורמע.

גימפעל

שפילט „כל נדרי".

מארגען, מאנטאג גיט דער יונגער בעריהמטער יודישער פידלער בראניסלאוו גימפעל דעם לעצטען קאנצערט אין „פילהארמאניע". גימפעל וועט דאס מאל אויפ'ן פערלאנג פון יודישען פובליקום שפילען „כל נדרי" און אהרונ'ס „העברעאישע מעלאדיעס". נאך דעם בעגייסטערטען קבלת-פנים, וואס די לאדזער מוזיק-ליבהאבער האבען געמאכט לכבוד גימפלען, וועט אויך זיין מאנטאג'דיגער קאנצערט זיכער אדורך מיט א גרויסען ערפאלג.

„קווי פרא קווא" אין לאדז.

ארדאנובנא און יאראסי—די צוויי ליבלינגען פון ווארשאווער „קווי פרא קווא" צוזאמען מיט דעם גאנצען אנסאמבל געבען איין רעווי-פארשטעלונג אין „פילהארמאניע" זונטאג אין אווענד. אין פראגראם—די „שלאגערס" פון איצטיגען סעזאן.

היינט פארמיטאג קומט פאר אין „פילהארמאניע" א סימפאנישער קאנצערט אויף וועלכען עס טרעט אויף אלס סאליסט דער בעריהמטער פיאניסט אררא.

„ארט"
ארטיסטישער רעווי און קאמער-טעאטער
אונטער דער לייטונג פון מ. בראדערזאן.

ווייסער זאל פון „מאנטיפעל" זאבאדניא 43.
היינט און טעגליך

היינט, זונטאג—2 פארשטעלונגען: פינקטליך 8 און 10 אווענד
פון 4-טען סענסאציאנעלען פראגראם א. נ.
מאלאם אלייקום

I.	II.	
1) פראלאג	5) מאלאם אלייקום	9) צרות פון ספארט (מאי.)
2) קו-קו-יו-קו	6) נעגער-סקעטש	10) בעקערלעך
3) קויהלען-גרובען	7) האנדעל	11) „מוהמע גמיגרנ" (באמבאסטישע רעוו)
4) עקסצענטריק (טאנץ)	8) זש'אקים (כ'בעשולדיג)	פון י. אבערושאנעק.

מוזיק. לייטונג: קאמפאז. ה. קאן. באלעט-מייסטער: פראפ. מאיעווסקי. רעזשי: פולאווער. דעקאר. קאסט.: ד. מאטוס, ש. בלום. קאנצ.: ש. בייגעלמאן.

מאנטאג, דעם 13., דינסטאג, דעם 14., מיטוואך, דעם 15. און דאנערשטאג, דעם 16. צו 1 פארשטעלונג, אנהויב פונקט 9.15 אוו. פרייטאג, דעם 17-טען—2 פארשטעל.: פינקטליך 8 און 10 אווענד
שבת, דעם 18-טען, ווערט נישט געשפילט.

בילעטען צו בעקומען ביי דער טעאטער-קאסע פון 5 נאכמ.

Dr. Z. RAKOWSK
ספעציאליסט פאר אוירען-, נאז העלז- און לונגען-קראנקהייטען.
קאנסטאנטינער 9, טעל. 27-31.
שפרעכשטונדען פון 12 ביז 2 און פון 5—7
עמט אויך אן אין לעטשניצע, ווערושקר 17 פון 10—11 און פון 2 3

Dr. med. H. LUBICZ
צעגעלניאנא 43, טעל. 32-41
ספעציאליסט פאר הויט-, ווענערישע און מעער-שוואכע - קראנקהייטען הייזונגס-קווארץ-לאמפען (האר-אויספאל).
נעהמט אן פון 8—10 און פון 5—8 אווענד

אין הויף פון לעצטען צאר

טאג-בוך פון דער הויפדאמע אננא ווירובאווא.

8) יודיש—ל. בראנט.

2. דעצעמבער.

ווען מ'פלעגט, אין יאהר (?) 190 און 1904 ארום מיר שרייען, פלעג איך אוועקגעהן: איך בין געווען רוהיג, ווייל איך האב געוואוסט, אז וויפיל מאמא און וויטע זאלען זיך נישט בעמיהען אפצוהאלטען פאפא, וועט זיין א קריג, ס'וועט זיין. אנדערש וועט פאר איהם זיין נאך ערגער. דרך אגב, איך האב בעמערקט, אז פאפא איז א גרויסער אנהענגער פון קריג.

ער זאגט:

קריג איז גוט, ווייל ער רייסט אלעמען מיט. אין דער צייט פון קריג, טראכט קיינער נישט וועגען אויפשטאנד, דער קריג קלערט אלץ אויף, א חוץ דעם ברענגט ער רוהם און שאפט א נאמען פאר דער דינאסטיע...

מאמא קאן זיך נישט בערוהיגען, וואס דער קריג[1] איז פערשפילט, זי האלט, אז שולדיג זענען די, וועלכע שטרעבען צו ענדערונגען: די צארנדיגע, וויטע, מוראוויאוו, קאקאווצעוו...

די רעוואלוציע האט געדארפט פארקומען פאר דער מלחמה. דערפאר טאקע האט די רוסישע ארמעי נישט געקאנט זיגען.

באראן נאלדע זאגט, אז מ'קאן נישט טראכטען וועגען קריג, ווען מ'קען נישט דעם צאר און מ'האט איהם נישט ליב, און די צארישע גענעראלען האבען א שם פאר גנבים, פאפא האט זיך לייכטער בערוהיגט צוליב דער נישט געלונגענער קאמפאניע, ווייל דער קריג האט אויסגעלערנט, ווי אזוי מ'דארף קעמפען געגען דעם אינערליכען שונא. דאס איז נישט אזוי.

פאפא מיינט אויפריכטיג, אז דאס האט ער דערשטיקט די רעוואלוציע. ניין, דאס האט געטון מאמא. איהר בעליידיגט געפיהל. איהר מורא צו פערלירען דעם טראן. זי זאגט: אומזיסט דענקט פאפא, אז ס'איז גענוג צו בעזייטיגען צוויי—דריי לינקע מיניסטארען, און די רעוואלוציע וועט זיין בעזיגט. מאמא האט שטענדיג מורא פאר א נייעם אויסברוך און שטעהט תמיד אויף דער וואך, און פאפא פערגעסט שטענדיג און גיך אלצדינג.

איזוואלסקי פיהרט א בעשטימטע ליניע: ער וויל דורך מיינע אויערען זיך דורכלעגען א וועג צו מאמא'ס שרייב-טיש. א, פוקס מיינער! פערשטעהסטו נישט, אז אזא וועג וועל איך מאכען, כ'וועל אבער צוגעבען עפעס פון מיר אליין.

11. מאי.

נעכטען האט פאפא מיט מיר ווידער איינגעלערנט, וואס עס ווארט פון מיר רוסלאנד. ס'איז וואונדערבאר, ווי ער פערשטעהט נישט, אז איך בין נאר א מענש... און ער האט נאך געפרעגט, צי איך האב ליב רוסלאנד. נו, פערשטעהט זיך! יעדער ליבט דאס, וואס ברענגט איהם נוצען אדער וואס איז פאר איהם בעקוועם. וואס וואלט איך געווען אהן רוסלאנד?

13. מאי.

ווידעראמאל איזוואלסקי! ווען ער זאגט צו מיר עפעס, טראכט ער זיך דערביי: „דער נאר (דאס בין איך) זאל נאר עפעס נישט אנפלאנטערען." און ער פערשטעהט נישט, אז איך שפיי אויף די אלע הינד פון קאפ ביז צו די פיס. זיי אלע – זענען ליים מיט פאלאווע, אמת'ער ליים. כ'האב אזעלכעס געזעהן, ווען כ'בין געפאהרען אין פאדאליער גובערניע, וואו די באבעס שמירען דערמיט זייערע כאטעס. נאר ער טראכט, אז ר'איז עהרענהאפט, אז ר'איז מארמאר, ווי ער זאגט וועגען זיך.

9. יוני.

מאמא זאגט:

– איזוואלסקי איז ווי א קופערנע מטבעה: ר'האט זיך אויסגעוועפט, אבער מ'דארף איהם נאך האלטען, ר'איז נאך נויטיג: ענגליש-רוסישע פערשטענדיגונג... צייטווייליג מוז מען איהם דולדען. דער טפש מיינט, אז איך גלויב איהם. אט די דארדאנעלען זענען ענ'עסק פון אונזערע שונאים, פון די מיליוקאוו'ס און אנדערע.

17. יוני.

געשעהענישען, געשעהענישען... מ'קאן זיך נישט בעפרייען פון די נארישע ווייבער. נעכטען איז געווען איזוואלסקאיא. זי איז ווי א געשוויר: אז מ'גיט א קוועטש — שטינקט. זי האט געפישטשעט:

– אך, אנעט, ווען... ווען מ'זאל צוהעלפען... און ווען...

איך וויל נישט. איך הער זיי אויס, ווייל כ'מוז. איך הער און טראכט:

– נו, לאדעווע אויס, נאר, מיט וואס ביזט געקומען!

אבער זי קוואקעט ווי א הון איבער הירוש:

– מאמא, זאגט זי, ווייסט נישט, אז דאס פאלק קען איהר נישט און האט איהר נישט ליב... און די הויפדאמען האבען איהר אויך נישט ליב... זי איז אדער שטאלץ, אדער שעמעוודיג. דאס איז זעהר שלעכט; מיט דער הילף פון די הויפדאמען וואלט זי געקאנט פיל גוטס אויטון, ווייל דאס וועטער מאכען די דאמען!

און דאן האט זי געבעטען איינצוארדנען דעם יונגען ראדזיאנקא. אלעמען איז בעוואוסט, אז ער איז פאר איהר נישט בלויז א קוזין, נאר אויך נאך עפעס...

10. יולי.

ווען כ'האב דערצעהלט מאמע, ווי אזוי עס בעציהען זיך צו איהר די הויפדאמען, האט זי זיך צולאכט:

– זיי האבען מיך נישט ליב? און דאס פאלק אויך?.. נו, דאס איז נאך נישט קיין אומגליק! מ'דארף אז זיי זאלען מורא האבען. און צווינגען מ'זאל מורא האבען — דאס וועל איך קאנען.

יא, דאס קאן מאמא.

11. אפריל, 8.

– די ערמארדונג פון גרויספירשט סערגעי אלעקסאנדראוויטש – דערצעהלט מאמא – האט געמאכט אויף מיר אזא איינדרוק, אז כ'האב בעקומען אנ'אנפאל.

האס איז דערפאר, ווייל זי האט מורא געהאט נישט נאר פאר די אנארכיסטען, נאר פאר די, וועלכע האבען זיי (ד. ה. דעם צאר און די צאריצע) נישט פערשטאנען. יענע ווערען נישט אויסבעהאלטען דורך לינקע מיניסטארען. זיי קאנען אומברענגען די גאנצע דינאסטיע. פאפא האט אויך נישט מורא פאר אנארכיסטען, ער גלויבט נישט אין דער רעוואלוציע. ער האט מורא נאר פאר די אייגענע. אבער נישט קוקענדיג אויף דער דאזיגער מורא, ווערט ער לייכט צוגעלאזען, ער איז לייכט איינפערשטאנדען. און זאגט א סך צו. גראף וואראנצאוו – דאשקאוו (קאווקאזער נאמיעסטניק) זאגט:

– דער יונגער צאר שטויסט אפ די עהרליכע דוואריאנעס נישט מיט אפזאגען, נאר מיט הבטחות.

(פארטזעצונג קומט).

[1] רוסיש-יאפאנישער.

אין די ציין פון טיגער

סענסאציאנעלער ראמאן

פון מאָריס לעבלאַן

67)

סויוער און פלאָרענציא האָבען זיך גלייכצייטיג אויפגעהויבען פון די ערטער.

און ווער, האלט איהר, זענען די פערברעכער?

— וואָס הייסט! איהר קאָנט זיי פונקט אזוי גוט, ווי איך. איינער פון זיי איז דער מאַן מיט'ן העבאַן-שטעקען, וועלכער קאָן נישט אָפלייקענען דעם פאַקט, אז ער האָט דער'הרג'עט דעם אינספעקטאָר אויסען, און די צווייטע איז זיין שותפ'טע אין אלע פערברעכענס. ביידע געדענקען זיי גאנץ גוט, ווי זיי האָבען זיך געפרובט מיך צו אוועקרוימען פון וועג... און אָקאָרשט נעכטען האָבען זיי אין א שטאל, וואו עס הענגען צוויי מענשען-סקעלעטען, מיט א קאָסע מיר געוואָלט ארונטערהאקען דעם קאָפ.

— אלזאָ?

— איהר האָט אלזאָ פערשפילט. איצט מוזט איהר בעצאָהלען אייער חובות — און בפרט דערפאר, וואָס איהר זענט אליין אויף א נארישען אופן ארייגעקראָכען צום לייב אין מויל אריין.

— איך פערשטעה נישט? וואָס בעדייט עס?

— דאָס הייסט פראָסט פשוט, אז פלאָרענציא לוויואסער קאָן מען שוין. מען ווייסט שוין אויך, וואו איהר געפינט זיך. דאָס הויז איז איצט ארומגערינגעלט פון פאָליציי און א ליאדע מינוט וועט אהער אָנקומען דער קאָמיסאר וועבער.

סויוער האָט זיך אויסגעוויזען צו זיין שטארק צורודערט פון דער אונערווארטעטער דראָהונג.

פלאָרענציא איז געווען בלאס, ווי די וואנד און איהר פנים האָט אויסגעדריקט מורא'דיגער אונרוהיגקייט.

— ס'איז געשעהן! — האָט סויוער א זאָג געטון נאָך א קורצען פערטראכטען זיך — זאָל געשעהן, וואָס עס דארף געשעהן! צי קאָן איך דען אָבער אייך פריהער אלץ אויסדערצעהלען? דאָס איז איצט מיין איינציגער פערלאנג.

— ביטע, רעדט. די טירען זענען געשלאָסען און איך וועל זיי עפענען, ווען איך גופא וועל וועלען.

— איך וועל זיך בעמיהען צו זיין קורץ און זאכליך שוין דערפאר אליין, ווייל איך ווייס זעהר ווייניג. איך בעט אייך אויך נישט, אז איהר זאָלט גלויבען אין מיינע ווערטער, נאָר איך וואָלט געוואָלט איהר זאָלט מיך אויסהערען, צולאָזענדיג די מעגליכקייט, אז איך רעד אמת.

ער האָט אָנגעהויבען בזה הלשון:

— איך האָב נישט געקאָנט נישט היפאָליט פאָוויל'ן און מאריא-אנא'ן הגם מיר האָבען געגענזייטיג געפיהרט א קאָרעספאָנדענץ. ווי אייך איז בעוואוסט בין איך זייערער א נאָהענטער קרוב. ערשט מיט עטליכע יאָהר צוריק האָבען מיר זיך צוזאמענגעטראָפען אין פאלערטאָ, וואו זיי האָבען פערבראכט דעם ווינטער. מיר זענען דאָרט צוזאמען געווען פינף חדשים, זעהענדיג זיך די גאנצע צייט. צווישען דעם פאָר-פאָלק פלעגען אָפט פאָרקומען סכסוכים. איינמאָל, נאָך א שארפער קריגעריי, האָב איך זי געטראָפען וויינען. איך בין געווען טיף געריהרט פון איהרע טרעהרען, און לענגער נישט געקענט אויסבעהאלטען מיין געהיימניש. פון ערשטען אויגענבליק אָן האָב ליב געהאט מאריא-אננא'ן... און איך האָב זי געזאָלט אלץ מעהרער און שטארקער ליב האָבען...

— שקר! — האָט איהם דאָן לואי איבערגעריסען — איך האָב אייך נעכטען צוזאמען געזעהן אין צוג, לעם אלענסאָן!

סוווער האָט א קוק געטון אויף פלאָרענציא'ן, וועלכע איז געזעסען א שווייגענדיגע מיט'ן קאָפ אנגעשפארט אין האנד.

נישט ענטפערענדיג אויף פערענא'ס פאָרוואורף, האָט ער ווייטער גערעדט:

— מאריא-אננא האָט מיך אויך ליב געהאט. זי האָט עס מיר געזאָגט, אָבער גלייכצייטיג האָב איהר געמוזט צושווערען, אז איך וועל נישט פאָדערען פון איהר מעהר, וויפיל עס קאָן ערלויבען די ריינסטע פריינדשאפט. איך האָב זיך שטרענג געהאלטען ביי דער שבועה. מיר האָבען דאָן איבערגעלעבט עטליכע וואָכען פון אומפערגלייכליכען גליק. היפאָליט פאָוויל האָט זיך בעת מעשה אונטערגעליבט אין א קאבארעט-זינגערין און איז אָפט נישט געווען אינדערהיים. איך ווידער האָב זיך אויך שטארק אָפּבעגעבען מיט דער פיזישער ענטוויקלונג פון עדמונדען, וועלכענס געזונד-צושטאנד איז געווען זעהר שוואך. מיר האָבען אויך געהאט לעם זיך א גוטע פריינדין, א הארציגע, אנ'איבערגעגעבענע וועלכע האָט אונטערגעהאלטען אונזער ענערגיע און הומאָר, וועלכע האָט מהנה געווען אונזער ליבע מיט איהר שטארקייט און איידעלקייט — מיט איין וואָרט: פלאָרענציא איז געווען מיט אונז!

דאָן לואי האָט דערפיהלט דאָס פערשנעלערטע קלאפען פון זיין הארץ.

אמת, קיין סך אמונה האָט ער נישט געהאט אין סויוער'ס רייד. ער האָט אָבער געהאט די האָפענונג, אז דורך די ווערטער וועט ער דערגעהן צום עיקר-ענין. ס'קאָן מעגליך זיין, אז ער האָט זיך אונטערבעוואוסטזיניג אונטערגעגעבען דער השפעה פון גאסטאָן סויוער'ן, וועלכענס לפנים'דיגע אויפריכטיגקייט עס האָט אין איהם ארויסגערופען א געוויסע פערוואונדערונג.

סוווער האָט ווייטער דערצעהלט:

— מיט פופצעהן יאָהר צוריק איז דער ברודער מיינער, ראַול סוווער, וועלכער האָט געוואוינט אין בוענאָס-איירעס, געוואָרען דער אפּוטראָפּוס פון א יתומה'לע, א טאָכטער פון זיינע פריינד שטארבענדיג, האָט ער זי אָנפערטרויט אנ'אלטער באָנע, וועלכע האָט מיך פריהער געהאט דערצויגען, און וועלכע איז שפעטער צוזאמען מיט איהם ארויסגעפאָהרען קיין דרום-אמעריקא. די דאָזיגע בכבוד'ע אלטיטשקע האָט מיר געבראכט דאָס מיידעל, שוין דאן א פערצעניאָהריגע, און קורץ נאָך איהר אָנקומען קיין פראנקרייך איז זי צוליב אנ'אומגליקס-פאל געשטאָרבען.

(פאָרטזעצונג קומט)

חברה „נושאי המטה" לאדז, פרייהייטס=פלאץ 3.

הייגט, זונטאג, דעם 12-טען פעברואר ד. י., 6 א זייגער אין אָוועגד צום ערשטען טערמין קומט-פאָר אין פעראיינס-לאָקאל, פרייהייטס-פלאץ № 3

די יעהרליכע גענעראל-פערזאמלונג

מיט פאָלגענדער טאָג-אָרדנונג:

1) ערעפנונג, 2) וואהלען פון א פאָרזיצענדען, 3) בעריכט פאר'ן יאָהר 1927, 4) בעריכט פון דער רעוויזיאָנס-קאָמיסיע, 5) פעסטשטעלונג פון דער צאָהל פערוואלטונגס-מיטגלידער, 6) וואהלען פון א פערוואלטונג, 7) פרייע פאָרשלאגען.

בעמערקונג: ביי א נישט גענוגענדער צאָהל מיטגלידער קומט די גענעראל-פערזאמלונג פאָר צום 2-טען טערמין—זונטאָג, דעם 19. פעברואר ד. י., 6 אָוועגד.

לויט'ן 12 § פון פעראיינס-סטאטוט מוזען אלע מיטגלידער רעגולירען זייערע מיטגלידס-ביטראגען, אנדערש פערלירען זיי דאָס וואהל-רעכט.

די פערוואלטונג. 786

BERLITZ-SCHOOL

NOWE KURSY w tym tygodniu,
ENGLISH — przez ANGLIKÓW
FRANÇAIS — przez FRACUZÓW
DEUTSCH — przez NIEMCÓW

Najlepsza konwersac. metoda.—Najlepsi profesorzy.—Najszybsze rezultaty.—Małe grupy.—Lekcje prywatne. — Korespond. Handlowa.
Zapisy od 10—1½ i od 4—8
PIOTRKOWSKA 39, fr. 978

לייה=ביבליאָטעק

אויפ'ן נאָמען פון

א. אייזענשלאס

11 פאלודניאָווא 11

איז אָפען מאָנטאָג און מיטוואָך פון 5—9 אָוועגד, שבת – פון 10—1 מיטאָג און פון 4—9 איי אָוועגד.

Dr. PRYBULSKI

זאוואדזקא 1, טעל. 25-38.
וענערישע און הויט-האר-קראנקהייטען. מענער-שוואכע, באהאנדלונג מיט קווארץ-ליכט (האר-אויספאל), רענטגען-שטראלען.
נעמט אן פון 9—1 און פון 6—8 אווענט
דאמען פון 4—5 נאכמ.
ספעציעלער ווארטע-זאל פאר פרויען.

פרייז 2 זל. שנעל און רעילע! פרייז 2 זל.

רעכטס=קאנסולטענטען=ביורא

„פאראדא"-„PORADA"

10 פיעטריקאווער 10

אונטער לייטונג פון א לאנגיעהריגען און רוטינירטען געריכטס-רעטאר

שרייבט אלערליי ביטען און אפעלאציעס, קלאגען און זאבעזפיעטשעניעס. אינפאָרמירט און שרייבט אין אלערליי מיליטער-ענינים. אויך איבערזעצונגען אין פרעמדע שפראכען. 829

וויכטיג פאר שאכטעל-מאכער!

צו פערקויפען

א שנייד- און ריצמאשין

מיט 7 פאר מעסער און 7 ריצמעסער, פירמע „מאנספעלד", לייפציג, אויך א עקענהעפט=מאשין, „ברעמער", אלעס אין בעסטען צושטאנד, ביי זילבערשטיין, פאס.=שולץ 48 פון 2—4 נאכמ 970

דאנקזאגונג.

אינזער אינניגסטען דאנק, ווי אויך אין נאמען פון אלע געסט, דריקען מיר אויס אונזערע פריינד געבר. משה, חיים'ל און הערש וויגעז, ווי אויך הערש ראזענצווייג און יעקב האק פאר די הערליכע שעה'ן פון אמת'ן גענוס, וואס זיי האבען אונז פערשאפט, פיילענדיג אויף דער התונה פון אונזער ליבע שוועסטער און שוועגערין זעלדע'לע.

מיט דאנק יוסף וועלנארזש און פרוי.

א קאראקולענער

מאדערנער

שענער פאלטען

ביליג צו פערקויפען זאפארט. האטעל „מאנטייפעל" צימער נומ' 24. 971

עס ווערט געזוכט

א פאמאצניק

לעקעך - בעקער-געזעלען

33 ציגעל = גאס 33,ביים צוקערניק. 993

איינציגע **בוי-פלעצער**

אין האלי ביים פשיסטאנעק לאדז – אלעקסאנדער, זענען נאך צו פערקויפען. נאכצופרעגען ביי חיימאוויץ, פאנסקא 13. 992

אכטונג!

זאקען=פאבריקאנטען כ'האב צו פערקויפען א

14. שטריק-מאשין

מיט א אפאראט צו רענדער פאר קינדער · שקארפעטען. צו ערפאהרען ביי פיימ=לאוויטש, וואלבארסקא 5.

אפאר תפילין

אין א געל פלושען תפילין-טאָרבעלע איז מיר פערלוירען געוואָרען פרייטאָג, דעם 10-טען פעברואר אין אלטשטאָטישען בית-המדרש דער עהרליכער פינדער ווערט געבעטען געגען בעלוינונג אפצוגעבען צו משה אייזער, פראנציסקאנער 34.

וועגדונג צו די ה"ה מחותנים

פון די בעוואוסטע מוזיק-קינסטלער געבר. טויבע

דערמיט האָבען מיר דעם כבוד די געעהרטע מחותנים און בעלי-שמחות געפל. מיטצוטיילען, אז צוליב דעם, וואָס מיר ווערען נישט צו דער געהעריגער צייט פון די מחותנים געוואויר וועגען אייערע אלע שמחות און חתונות און דורך דעם פאסירט גאנץ אָפט, אז די בעלי-שמחות פיהלען זיך בעליידיגט, וואָס מיר קומען נישט צו דער פינקטליכער צייט אָנצונעהמען די בעשטעלונגען. דעריבער בעטען מיר אלע מחותנים געפל. אונז צו לאָזען וויסען גענוי די טערמינען, כדי צו קענען ווי געהעריג צופרידענצושטעלען די בעלי-שמחות.

גלייכצייטיג ערלויבען מיר זיך אויפמערקזאם צו מאכען די געעהרטע ה"ה מחותנים, אז מיר נעהמען ביי קיין פאל נישט אָן קיין שום פערווייליגגען, וואָס קענען זיין פערבונדען חלילה מיט חילול השבת. דעריבער האָפען מיר, אז מיר פערדינען דעם פולען צוטרוי פון די ג' בעלי-שמחות. מיט אכטונג

מוזיק-קינסטלער **געבר. טויבע.**

אָנמעלדונגען נעהמען אויף: ע. טויבע, ווסכאָדניא 18;
ק. טויבע, גאָווא-צעגעלניאנא 22 • י. טויבע, אלעע 1. מאי 18.

בעמ.: מעסיגע פרייזען! פאר אונבעמיטעלטע – אויסנאהמס-פרייזען!

Dr. med. NIEWIAŻSKI

Sienkiewicza 34
tel. 59-40.
ספעציאליסט פאר סיפיליס. טריפער און הויט-קראנקהייטען. פוגמענער-שוואכע נעמט אָן פון 5—9 אָוועגד

לאזשי

פאר אנ'אנשטענדיגען יונגענמאן ביי אנ'אָרענטליכער פאמיליע, ווערט געזוכט. צו ערפאהרען קילינסקי 13, וו. 12, פון 6 ביז 10 אָוו. 969

Hallo! Hallo! Dzwoń telefon 63-30
„Pogotowie Krawieckie
KIERSZA", 91 Żeromskiego 91.
Odświeżamy

garnitur za zł 5. (z odebraniem i odesłaniem) Pranie chemicznie, farbowanie

Suknie za zł. 2.80 (z odebraniem i odesłaniem) nicowanie, przeróbki, reperacje i sztuczne cerowanie

Zakład czynny od 5 rano do 1 w nocy. 976

לעבער

צו נעהמען אויף דער מעסטע ווערען אנגענומען ביי

ג. נאָרדמאַן

29 צעגעלניאנא 29

גוטער **קראַפט-שערער**

נאר מיט לאנגיעהריגער פראקטיק, וואס קען ארבייטען אויף א קאָנוס-מאשין, זאל זיך מעלדען ביי קראסיקאוו, ציגעל-גאס 33.

Dr.med. A. MAZUR

אויערען און האלז-קראנקהייטען, שטימע-און שפראך-פעהלערען (שטאמלען א. אז. וו.)

האָט זיך איבערצויגען פון נארוטאָוויטש 44

אויף ווסכאדנא 65, טעל. 66-01

(איינגאנג אויך דורך פעטריקאווער 46).
נעהמט אָן פון 11³⁰—12³⁰ און פון 3—5 נאכמ. 770

יור. י. אינפעלד

42. ווסכאדניא 42.

ארינינעלע פילזנער B.B. — אריגינעלע פילזנער B.B.

בעקאנטמאכונג

דערמיט ווערט בעקאַנט געמאַכט, אַז פון 1-טען פעברואר ה. י. איז געווארען געעפענט:

א פערטרעטונג אויף דער לאדזער וואיעוואודזטווא פון

Mieszczański Browar „PRAZDRÓJ" (Urquell) B. B. — אין פילזנא (טשעכאסלאוואקאַי)

געגרינדעט אין יאהר 1842. — יעהרליכע פראדוקציע העכער 1.000.000 העקטאליט. — געגרינדעט אין יאהר 1842.

בעשטעלונגען ווערען אָנגענומען טעלעפאָניש: יעדען מאָנטאָג, דינסטאָג און מיטוואָך. בעשטעלונגען ווערען אויסגעפיהרט יעדען דאָנערסטאָג, פרייטאָג און שבת.
אויף בעשטעלונגען, נישט ווייניגער ווי 25 פלעשלעך, ווערט מען אָריגינעלען פילזנער אויך בעזאָרגען אין פלעשלעך.

פערטרעטונג פון

MIESZCZAŃSKI BROWAR „PRAZDRÓJ" w PILZNIE
na województwo Łódzkie
Łódź, ul. Kilińskiego 121, tel. 59-45.

גאנץ לאדז

האָט זיך שוין איבערצייגט, אַז די ביליגסטע קוועלע פון

עלעקטרישע לאמפען

זשאַרובקעס „Philips" i „Osram"

און פון זעמטליכע עלעקטער. מאַטעריאַלען צו פאַבריקס-פרייזען איז נור ביי

מ. זענדעל — פראַע — וואָלנאָשטשי 9

בעמ.: כ'נעהם אָן אַלערליי עלעקטרישע אינסטאַלאַציעס און רעפּעראַטורען.

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאַליסטען

בזשעזשינער 11, טעל. 37-63

אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוועגד.

ד"ר וואָלינסקי	נאָז, האַלז, אויערן קר.	4—3
ד"ר קערשנער	קינדער קראַנקהייטען	12-9½ 5-4
ד"ר שיפּמאַן	אינגער-ליכע קראַנקה.	1—11
ד"ר לובּימיש	הויט-און ווענערישע קר.	1—12
ד"ר שמירגעלד	נערווען און גייסטיגע קר.	2—12½
ד"ר גאָלדבלאַט	אויגען-קראַנקהייטען	1—12
ד"ר עליאַסבערג	כירורגישע-קראַנקה.	3—1
ד"ר בערגסאָן	פרויען און געבורטס-הילף	4—3

פּסיכאָ-טעראַפּיע, שפּראַך-שטערונגען ווי שטאַמלען א. א. ווי פּאָקען-שטעכען, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראַהלונג איינשפּריצונגען, מאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אָפּעראַציעס. אויף פערלאַנג — ווי זיצען אין שטאָט. — איין לאַבּאָראַטאָריום ווערען אָנגענומען אַלע אַרט אַנאַליזען, ווי אויך פלעגמאַ און בלוט.

אימפונגען געגען שקאַרלאַטין.
ווי אויך אַ דענטיסטישער קאַבינעט.

ד"ר זילבערשטיין	צאָהן-אַרצט	2—10 נמ.
ד"ר לאַזשינסקי סטאַראָפּאָלסקאַ	צאָהן-אַרצט	7—3

קינסטליכע ציינער, קאָראָנען, פּאָמבען א. אַ. וו.
די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאָג.

נייה = מאשינען

אַלערליי נייה-מאַשינען מאַך איך אויף די בעסטע בעדינגונגען, קומט און איבערצייגט אייך מיט אַכטונג:
שטשענשליווי, אַלעקסאַנדריסקא 27

878 (מרדכי גבאיס גאַס).

ועתה אישים שמעו לי
ועל תסורו מאמרי פי

לדברי הקשיבה לאמרי הט אזניך

און אַז דו דאַרפסט ערלעדיגען סאָנדאָווע ספּראַוועס, זאָלסטו גלייך קומען צו לויפען אין ביוראָ

17 פעטריקאווער 17

דורכגאַנג זאַכאַדניאַ 52, וואו ס'ווערט ערלעדיגט און געוויסענהאַפט געשריבען לויט'ן אוסטאַוו אַלערליי ביטעס קלאַוזולעס, זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטעט אין פוילען, אַפּעלאַציעס ציווילנע און קאַרנע אַפּאַזיציעס, אַדוואַקאַניעס, רעקורסען וועגען דירה אין אוזשאָנד-ראַזיעמטשי, וועגען פּעסער אין קאָמיסאַריאַט-רזשאָנדו און אַלע פּאָליציי-בעצירקען, אַקטען אינטערציזיעס, אַקטען דאַראַוויזנעס, קאַרנע ספּראַוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען. ספּעציאַליסט פון שותפות-אַקטען.

מיט אַכטונג **י. מאַנעלאַ,**
רעכט-קאָנסולענט.

ישיבת „אהבת תורה", לאדז, וואלבארסקא 20.

היינט, זונטאָג, דעם 12. פעברואַר ד. י., 4 אַ זייגער נאָכמ. צום 1-טען טערמין און 6 אין אָוועגד צום 2-טען טער ין ביי יעדער צאָהל מיטגלידער קומט פאָר אין פעראיינס-לאָקאַל אויף וואָלבאָרסקאַ 20 די

יעהרליכע גענעראל = פערזאמלונג

פון די מיטגלידער מיט פאָלגענדער טאָג-אָרדנונג:
1) קאָסע און טעטיגקייטס-בעריכט פאַר'ן יאָהר 1927; 2) וואַהלען פון אַ פערוואַלטונג; 3) פרייע פאָרשלאָגען. — די פערוואלטונג.

טיכטיגער רייזענדער

גוט איינגעפיהרט ביי דער קונדשאַפט אין פאמערן
זוכט נאָך איינינע פערטרעטונגען.
ערשטקלאַסיגע רעפערענצען. אָפערטען אין אַדמיניסטראַציע „נ. פ." אונטער „ל. א."

Dr. med.
H. Lajchter

קאָנסטאַנטינער 9.
רוג זאַכאָדניע טעל. 49 66

צאָהן=כירורג

ספּעצ. פון כירורגישע קראַנקהייטען פון שטשענקעס, גומען, דרוזשען, צאָהן ציסטען א.ז.וו. נעמט אָן פון 1½ 5 — וואָכענטאָג און יום-טוב פון 10 12

Dr. med.
A. Szmirgeld

נערווען-אַרצט
עלעקטריזאַציעס, ליכטהייל-אַפּאַראַטען

Cegielniana 6, tel. 51-89

נאָכמיטאָגס פון 5—7 אָוועגד

היילפעדאַגאָגישע קורסען

פאַר שוואַכבעפעהיגטע, שווער-ערציהבאַרע קינדער, שפּראַך-שטערונגען (שטאַמלען, שטומ-שטומהייט)

Dr. med.
WOLF EYCHNER

פרויען - קראַנקהייטען און אַקושעריע

זגיערזשער 11 טעל. 34-72

נעהמט אָן אויך דער לעטשניצע פּיעטרקאָווער 164 פון 12—2 וואָכ. און יום-טובים פון 5-6 אָוו.

Dr. ADAM
GROSGLIK

Al. Kościuszki 27,
tel. 51-78.

הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און ליכט-היילונג. נעמט אָן פון 4—7 אין אָוועגד.

Dr. med.
BRAUN

פּאָלודניאָווע 28.
טעלעפאָן 46-26

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע.
געהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האַר-אויספאַל)
נעהמט אָן פון 9—11 פריה און פון 5—8 אָוועגד.

פאָדערט איבעראַל — נאָר די אַכטענטישע

פעלד-בעטען

Palma-Patent פּרועקן מיט דער פאַבריקס-מאַרקע

פאַר רעלכע מיר גאַראַנטירען אויף 3 יאָהר מיטען אויף לאַגער און אַ גרויסען אויסוואַהל:

ניקעל-בעטען, ניקעל-קינדער-בעטען, טיש-בעטען, אַמעריקאַנקעס קינדער-וועגעלעך, קינדער-בענקעלעך אויף רעדלעך און אייזערנע-בעט.

מאַטראַצען געבעטע, שטאָפּענע און האַנדריסקע

קאָלדרעס און טאַפּטשאַנעס.

בעמ.: בעטלעך מיט וועגעלעך ווי דער גרוין 17 זל., פּאָלאָוס-בעטלעך 14 זל.

ביליגע בעהאַנדלונג. פאַבריקס-פרייזען.
הורט. זעמטליכע רעפּאַראַטורען. דעטייל.

לאדז, פולנאָצנא 24, טעלעפאָן 31-85.

LEKARZ-DENTYSTA צאהן-ארצט

St. GELBERG

זאַכאַדניאַ 15, טעל. 31-08

היילט גאַנץ שמערצלאָזיג ציינער און מונד-קראַנקהייטען, ציהט ציינער אָהן שמערצען, היילט מיט ליכט-בעשטראַהלונג, ספּעציעלער לאַבּאָראַטאָריום פון קינסטליכע ציינער. נעהמט אָן פון 9—2 און פון 3—7 אין אָוועגד. צו ביליגע פרייזען.

צוריקגעקעהרט.

בעקאנטמאכונג.

דערמיט מאַך איך בעקאַנט דעם געעהרטען פּובליקום, אַז די קוכען-פאַבריק פון דער פירמע

BRAND, Łódź, ul. Rajtera 29

גיט אַרויס אַ'ע נייעסטע סאָרטען קוכען און אייוועלעך אויף אויסצאָהלונגען און געגען וועקסלען.
רעעלע אויספיהרונג. :-: :-: גינסטיגע בעדינגונגען.

עלטערן!

פאַר 3 זלאָטעס אַ וואָך ווערט געלערנט מיט קינדער האָט לערנען אין פאָלקס-שולען: חומש, רש"י נ"ך משניות, גמרא יהדות היסטאָריע, רעדען און שרייבען העברעיש איש און יודישע בריה זעלבסט צוזאַמענשטעלען דורכ'ן בעקאַנטען אָרטאָדאָקסישען העברעאישען לעהרער י. ד. ראַזענפעלד, פּלאַץ וואָלנאָשטשי 6 מיטער אָפּ. רעכטס 2 שט

בעמ. ס'ווערען אויך אָנגענומען אָנפאַנגער פון 5 יאָהר אָן
אַ שטרענג רעליגיעזע ערציהונג! קרפאָלג גאַראַנטירט!

MIEJSKI KINEMATOGRAF OSWIATOWY

Wodny Rynek (róg Rokicińskiej) tel. 18-26

Dojazd tramwajami 16 i 10.

Od wtorku, d. 7 do poniedziałku d. 13 lutego włącznie
Dla dorosłych początek seansów
o godz. 6, 8 i 10. Program № 5

„VERDUN"

Największa bitwa narodów z lat 1914—18.
Dla młodzieży początek seansów o godz. 2 i 4

BEN ALI Dramat w 10 aktach, według utworu poety perskiego OMARA KHAYYAMY

Nad program **FERDEK BUDUJE GNIAZDO**

Ceny miejsc: dla dorosłych: I—70, II—60, III—30 gr., dla młodzieży: I—25, II—20, III—10 gr.
W poczekalniach kina codz. do godz. 22 adycje radjofon

מעבעל | קויפט נישט קיין | מעבעל

מעבעל

בעפאָר איהר איבערצייגט אייך נישט אין מיין

44 מעבעל-געשעפט 44

גדאַנסקא (דלוגא)
טעלעפאָן 62-56

CH. ŁAZNIK

נור בּיי מיר קענט איהר **מעבעל** שעהן גוט בעקומען פערשידענע און ביליג.

בעמערקונג: אויך קויף איך פערשידענע מעבעל, דיוואַנעס, פעלצען, נייה-מאַשינען, סאַמאָוואַרען, אַנצוגען א. א. וו. אויך צאָהל די העכסטע פרייזען. קומט און איבערצייגט אייך.

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאַליסטען

און ערצטליך=דענטיסטישער קאַבינעט

זגיערסקא 17 טע. 16-33.

ד"ר ראַקאָווסקי	נאָז האַלז, אויערן קר.	10—11 2—3 7—6
ד"ר רוזשאַנער	הויט און געשלעכט קר.	10—11 1—2
ד"ר גאָלדשטיין-פּאָלאָק	אויגען-קראַנקהייטען	1—2 7—8
ד"ר יוסטמאַן	נערווען קראַנקהייטען	12—2 חוץ זונ.
ד"ר ראָזענצווייג	קינדער-קראַנקהייטען	10—12 4—5
ד"ר פּאַפּיערני	פרויען און געבורטס-הילף	1-11½ 5—6
ד"ר קאַנטאָר	כירורגישע-קראַנקהייט.	5-4 אג. 1—2
ד"ר וויינבערג	אינ. הערץ לונגען-קר.	1-11 5½—7
ד"ר סטופעל	רענטגען	10—12 4—6
א. גראָדזענשיק	צאָהן-אַרצט	3—7
נ. ראָזעס	צאָהן-אַרצט	9—2

צאָהן-טונגדהיילונג, בעלייכטונגען, קאָראָנען, פּאָמבען א. א. וו. בײַ דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען

אַ רענטגען=אינסטיטוט

היילונג פון הויט קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגענשטראַהלען, פאַר בעשטראַהלונג און דורכלייכטונגען, קוואַרץ-לאַמפּע, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אַלע מעגליכע אַנאַליזען. אַ קורס פאַר שטאַמלער.
אימפונגען געגען שאַרלאַך (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכם.

די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.
וויזיטן אין דער שטאָט.